

ახალი ბანათლები

№18 (452) გამოდის 1998 წლიდან

მარადისობის პირისპირ

მებრძოლი თაობა და დაუდევარი პიროვნება ამქვეყნად მოდიან განახლების პაროლებით, ოცნების ნისლეულით, თითქოს მანამდე არც არავინ ყოფილა.

ასეთი ხმაური მალე ჩაივლის ხოლმე და მხოლოდ თითო-ორი სახელი თუ შერჩება ერის მეხსიერებას. მაგრამ სხვა იყო XX საუკუნის დასაწყისი, რღვევის ფაზა, როცა ნაციონალურმა აღმავლობამ ერთბაშად ფერი უცვალა სიტყვასა და აზროვნებას.

რადგანაც მრავალნი არიან ნოდებულ და მცირედნი რჩეულ, განგებამ განსაკუთრებული მისია დააკისრა ორ პიროვნებას – გალაკტიონ ტაბიძესა და კონსტანტინე გამსახურდიას. მათ იცხოვრეს უჩვეულოდ კომპარულ დროში, რაც სულთან შეჯახებით, გულის, გონებისა და ნერვების გავლით ხელოვნებად გარდაიხსნა.

თუ გალაკტიონ ტაბიძე არ ყოფილა იდეოლოგი და თეორეტიკოსი, კონსტანტინე გამსახურდიამ გაიზარა სიტყვის მისტერია და საქართველოს ტანჯული ბედი.

ახალი დროის ნერვულ პულსაციას ადრევე გრძობდნენ გრიგოლ რობაქიძე და „ცისფერყანწელები“. მათგან განსხვავებით კონსტანტინე გამსახურდიამ უარყო წმინდა ესთეტიკა და აბჯარასხმულ სპასალარად მოგვევლინა, რათა სიტყვა ლაშქარს გასძლიოდა და ცემული სამშობლოს აღსადგენად.

მოდერნიზმი მთელი თაობის გატაცება იყო – განსაკუთრებით რუსი და ფრანგი მე-სიტყვენი. კონსტანტინე გამსახურდიამ, ისევე როგორც გრიგოლ რობაქიძემ, „ღმერთთან მორკინე“ გერმანიას მიაპყრო მზერა და ექსპრესიონისტული სულით განიმსჭვალა. მაგრამ ხელოვნების ეს „ახალი აისი“, წარმოედგინა არა მხოლოდ როგორც სტილი, არამედ როგორც ეთიკა და რელიგია. იგი იქცა ღირებულებათა გადაფასების მთავარ პუნქტად. ექსპრესიონიზმი პანაცეა არ ყოფილა, ისევე როგორც დიონისო და ქრისტე და თავის მიერვე უარყოფილ სიმბოლიზმსაც დაესხა.

სიტყვის განახლება, ხელახალი განედლება მწერლისათვის იყო „ქართული სულის რენესანსი“, სტილისა და იდეების უნივერსალიზება, წმინდა ხელოვნების დაცვა, იმ უცხო სახელების პროპაგანდა, რომლებიც საუკუნეთა სიღრმეიდან ანათებდნენ, მაგრამ ქართლის მთებამდე ვერ მოედინათ.

ამიტომ ქადაგებდა ევროპიდან მობრუნებული ცბუცი მისტიციზმს, მკითხველს აცნობდა გოეთესა და დანტეს, ნიცშესა და დოსტოევსკის, შპენგლერსა და უიტმენს, მათ ლანდებს ქართულ მიწაზე ასახლებდა; განიხილავდა რასისა და ენის პრობლემათა მოზაიკას, ინდურ ფილოსოფიას, ანტიკურ კულტურას, გეორგესა და რილკეს უჩვეულო პოეზიას, ფრანსისა და ჰამსუნის პროზას...

ხოლო ამ ინფორმაციის საფუძველი იყო ქართული ტრადიციები – ჰაგიოგრაფია და „ვეფხისტყაოსანი“, ილია ჭავჭავაძე და ვაჟაფშაველა. ებრძოდა უტილიტარულ განმანათლებლობას, რომელსაც დაკნინებისაკენ მიჰყავდა ესთეტიკური და ნაციონალური სული. ამიტომ გადაეხლართა ერთმანეთს ასე მტკიცეწეულად კულტურა და პოლიტიკა, რაც მისი ნააზრევის განმსაზღვრელად იქცა, როგორც შინაგანი ძალის ძახილი.

სასონარკვეთილი, დამარცხებული სამშობლოსათვის ხელოვნება უნდა ყოფილიყო ალტერნატიული ქვეყანაც, სიტყვაში – ყოფიერების სახლში ქართული სულის შემნახველი და გადამრჩენი. ამიტომ გადმოისროლა მებრძოლი ლოზუნგები – „ღირებულებათა ხელმოწერე შეფასება“, „ქართული სულის რენესანსი“, „ქართული კულტურის დიქტატურა“, რადგან როცა ერთი ჰკარგავს პოლიტიკურ დამოუკიდებლობას, მან უნდა გაამძაფროს კულტურის ფრონტი, გადაარჩინოს სასი-

1893 წლის 15 მაისს დაიბადა კონსტანტინე გამსახურდია

ცოცხლო იდეები, მოამზადოს ასპარეზი ახალ ძალთა მოსაგლენად.

დისტანციის პათოსიც ამავე მიზანს ემორჩილებოდა, ოღონდ დისტანციას ხალხისაგან კი არ იცავდა, არამედ ასე იცილებდა ბოლშევიზმის დამთრგუნველ ძალას, რათა პეროიზმით, პათეტიკით, გამორული ცხოვრების კულტით გაემხნეებინა გულგატეხილი მოქალაქენი, აღედგინა თეთრცხენოსანი რესპუბლიკის დაცემით დაკარგული რწმენა და იმედი.

კონსტანტინე გამსახურდიას აზროვნებაზე რამდენიმე ფაქტორმა იქონია ძლიერი ზეგავლენა და ჩამოყალიბდა მწერლის თვალთახედვა. პირველი იყო „საქართველოს განთავისუფლების კომიტეტის“ დაარსება ევროპაში, რომლის წევრიც გახდა. მეორე – 1920 წლის იანვარში ჩასვლა მარადიულ რომში, რამაც მისი ინტერესი ხელოვნებისაკენ წარმართა. მეტყველი აქაც ფრიდრიხ ნიცშე იყო. მაგრამ მალე დაეშვა სამშობლოს სამფეოროვანი დროშა და კონსტანტინე გამსახურდია ისევ პოლიტიკამ გაიტაცა. საუბედუროდ, ახალი დრო არ სცნობდა ოპოზიციონერებს. ის მათ აპატიმრებდა და ხვრეტდა. ამიტომ იძულებული იყო ლიტერატურას შეფარებოდა, თავისი აზრი სიმბოლოებითა და ალეგორიებით შეემოსა, გამოეხსნა სიტყვის ფრთები, სიტყვა ექცია ნაციონალური ბრძოლის იარაღად.

ერთ ფოკუსში მოგროვდა საბედისწერო, გულისმომკვლელი თარიღები – 1907 წლის ტრაგედია, 25 თებერვლის კატასტროფა, სისხლიანი 29 აგვისტო. ყველა მათგანი იყო მამისმკვლელობა, მშობლიურის განადგურება, საზარელი დანაშაული, რაც არ მოსცილდება ჩვენს ისტორიას, ისევე როგორც უახლესი სისხლისღერა. ბოლშევიკური ტირანიის ეპოქაში კონსტანტინე ჰგავდა კეთილშობილ დონკიხოტს, რომელიც ქარის ნისქვილებს ებრძოდა და მარტოსულ ჰამლეტს, ვისაც უძირო სევდა გულს უხრავდა.

კონსტანტინე გამსახურდიას ფანტაზიას, როგორც ტრაგიკული ბუნების ხელოვნებას, აღაგზნებდა ერის ცხოვრების საშიშელი წუ-

რით (სვეტიცხოველის და გელათის აშენება), ხოლო „ვაზის ყვავილობაში“ დანახული ფაზა არის შესვენების, ძალთა მოკრების პერიოდი, რათა დამარცხებული სამშობლო აღდგეს ფიზიკური და ინტელექტუალური შრომით, მომზადდეს მომავალი ბრძოლებისათვის, შექმნას საარსებო ბაზისი და წინსვლის პერსპექტივა, რადგან ისტორია ჩვენი დღეებით არ იხურება.

კოლეგებისა და ხელისუფლებისაგან არაერთგზის შერისხული სულს ითქვამდა თავის ოცნების სასახლეში. ბევრს ასეთი მოპყრობა კაცთმოძულედ აქცევდა, ცოცხალი რომც გადარჩენილიყო. მაგრამ კონსტანტინე გამსახურდიას სტრიქონებს მსგავსი განწყობილება არ დასტყობია, რადგან არც ხელისუფლება და არც დღევანდელი მოსახლეობა არ არის სამშობლოს ჯამი. მას მუდამ თვალწინ ედგა დამცრობილი და მწუხარე საქართველო, რომელიც კაემანს სიცილითა და ნითელი დროშების ფრიალით ფარავდა.

„მთვარის მოტაცება“ ავტორი სავესებით უნიკალური მოვლენაა ჩვენს ისტორიაში – ბიოგრაფიით, ერუდიციით, შემოქმედებით, გაუტყებელი სულით. ყოველ სფეროში, რასაც კი მისი კალამი გადასწვდა, შთამომავლობას დაუტოვა წარუვალი ღირებულებების ქმნილებანი –

- ლექსი,
- ნოველა,
- ესსე,
- თარგმანი,
- რომანი.

მაგრამ, პირველ ყოვლისა, ავტორია ოთხი დიდი ქართული რომანისა.

ამ წიგნებით დგება იგი მარადისობის პირისპირ.

რაც გავა დრო და ფაზი, კიდევ უფრო იმატებს მათი სხივთა ძალა, რადგან კონსტანტინე გამსახურდიას მიერ დაცული და ნაქადაგები რწმენა წიგნის ფურცლებიდან გადმოვიდა, მასებს დაეფულა და აზვირთებულ ქართველ ხალხს თავისუფლების გზაზე წარუძღვა, როგორც წყვილიდან თავდაღწეული ნათლის სვეტი.

სოსო სიგუა

პროფესორი,

სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი

2009 წლის 20 მაისს, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში, პროექტ „ავტორის ხმის“ ფარგლებში, იხსნება შეხვედრა მხარალ რეზო ჭიჭვილიანს. დასაწყისი 13 საათზე.

კვირფასო მკითხველო!

ვაგრძელებთ რუბრიკას: „წარმოგიდგენთ კერძო სკოლას“. ჩვენ უკვე გავაცანით GLC-სკოლა, სკოლა-ლიცეუმი „მწიგნობართუხუცესი“, თბილისის საერო სკოლა „ოლიმპი“. დღეს შემოგთავაზებთ ინფორმაციას ფილიპე გოგინაშვილის სახელობის კერძო სკოლის შესახებ. შეგახსენებთ, რომ მსურველებს საშუალება აქვთ, ჩვენი გაზეთის ვებგვერდზე www.axaliganatleba.ge

ამა თუ იმ სკოლისთვის ხმის მიცემით, გამოავლინონ მაღალი რეიტინგის მქონე სასწავლო დაწესებულება. ვთავაზობთ კერძო სკოლებს, საქართველოს მასშტაბით, მოგვანოდონ ინფორმაცია თავიანთ სასწავლებლებზე, 2009 წლის ნოემბრის ჩათვლით. ხმის მიცემა 2009 წლის 15 დეკემბერს შეწყდება, შედეგები შეჯამდება და სამი მაღალი რეიტინგის მქონე სკოლა რედაქციისგან „ახალი განათლების“ 2010 წლის ხელმოწერით დასაჩუქრდება.

თანამშრომლობა ახალ ფაზაში შევიდა

2009 წელს ხელი მოეწერა „აშშ-საქართველოს ქარტიას“, რომელიც, ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და საქართველოს შორის კონტაქტების გაღრმავების მიზნით, ხელს უწყობს კულტურულ და სოციალურ გაცვლასა და საქმიანობას. ამ ქარტიით განათლების სფეროში თანამშრომლობა ახალ ფაზაში შევიდა – 8 მაისს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა, ნიკა გვარამიამ და ამერიკის საბჭოების დირექტორმა საქართველოში ტიმოთი ბლაუელმა ურთიერთგაგების მემორანდუმს მოაწერეს ხელი.

FLEX-ის პროგრამის ფარგლებში, უკვე 17 წელია, საქართველოს სკოლებიდან შერჩეული 50 უფროსკლასელი, ერთი აკადემიური წლით, მიემგზავრება ამერიკის შეერთებულ შტატებში სასწავლებლად. პროგრამა ყოველწლიურად ხორციელდება და მას ამერიკის მხარე სრულად აფინანსებს.

ამერიკიდან, მემორანდუმის ფარგლებში, იმავე პირობებით, პროგრამის „საქართველოს უფროსკლასელ მოსწავლეთა გაცვლითი პროგრამა ამერიკის შეერთებულ შტატებში“ ფარგლებში, კიდევ 50 უფროსკლასელს ამერიკაში სწავ-

ლას საქართველოს მხარე დააფინანსებს. ამის შესახებ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა, ნიკა გვარამიამ პირველმა აუწყა სამინისტროში შეკრებილ, ამერიკის მხარის მიერ შერჩეული, პირველი ასეულის მომდევნო 50 უფროსკლასელს და მათ მშობლებს. საქართველოს მთავრობის ამ გადაწყვეტილებაზე ინფორმაციას უემოციოდ არ ჩაუვლია.

გამარჯვებულ მოსწავლეებს წარმატებები უსურვა მინისტრმა, ამერიკული საბჭოების დირექტორმა საქართველოში და აშშ განათლების, კულტურისა და პრესის

ატაშემ საქართველოში სინტია უიტლსმა.

ნიკა გვარამია, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი: „ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული პარტნიორობა განათლების პროგრამებსა და ითვალისწინებს. გადაწყვეტილი, ამ მიმართულებით, წელსვე, მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაგვდგა. ამერიკის მხარეს 100 მოსწავლე შეყავდა ფინანსიტად შერჩეული, აქედან 50 გადოდა დასკვნით ტურში და მიემგზავრებოდა ამერიკაში. მივიღეთ გადაწყვეტილება, საქართველოს მთავრობის დაფინანსებით, დარჩენილი 50 მოსწავლეს გაემგზავროს 1 წლით სასწავლებლად.“

ტიმოთი ბლაუელი, ამერიკული საბჭოების დირექტორი საქარ-

თველოში: „საქართველოს უფროსკლასელ მოსწავლეთა გაცვლითი პროგრამა ამერიკის შეერთებულ შტატებში“ ძალიან მნიშვნელოვანი პროექტია. საქართველოს მთავრობა, დამატებით, დააფინანსებს 50 მოსწავლეს, რომლებიც 1-წლიან სასწავლო პროგრამას გაივლიან ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ვფიქრობ, მათ საუკეთესო საშუალება ეძლევათ განათლების მისაღებად.“

სალომე მოისწრაფიშვილი, გამარჯვებული მოსწავლე: „ძალიან გამიხარდა, რომ გავედი. სწავლების ეს ერთი წელი ჩვენითვის ძალიან მნიშვნელოვანი იქნება. დიდ გამოცდილებას მივიღებთ, ამასთანავე, იქ მიღებული ცოდნა შემდგომში გამოვავალებთ.“

მარინა ბენიძე

მე უკეთ ვიცი როგორ ჩემი უბნის წარსულს

სეიდაზადი, ნარიყალა, ხარფუხი და მეტეხი – ეს ჩვენი უბნის ისტორიაა

თბილისის №75 საჯარო სკოლის IV კლასის მოსწავლეებმა (პედაგოგი – მარინა ჯელაძე) ორიგინალური ვიქტორინა-კონკურსი – „ჩვენი უბნის წარსული და მისი ისტორიული ძეგლები“ – წარმოადგინეს. პირველ ტურში ოთხ გუნდად დაყოფილმა კლასმა სტუმრებს გუნდის სახელები გააცნო. გუნდები – „მეტეხი“, „სეიდაზადი“, „ხარფუხი“, „ნარიყალა“ – ერთმანეთს თავიანთი უბნის ისტორიის ცოდნაში შეეჯიბნენ. ბლიც-კითხვებზე გაცემული პასუხებით მოსწავლეებმა გამოავლინეს იმ ისტორიულად მნიშვნელოვანი მოვლენების ცოდნა, რასაც ადგილი ჰქონდა ერეკლე მეფისდროინდელ საქართველოში, კერძოდ, ეს ტური „კრწანისის ბრძოლის“ ირგვლივ გაიმართა. „საქართველოს ისტორია“ – ამ ტურის მიზანი იყო, გუნდებს გამოეყენათ ცოდნა საქართველოსთვის თავდადებული გმირების შესახებ; სამშობლო რომ უმთავრესია – ამის შესახებ მოსწავლეებმა, ამავე სახელწოდებით მომზადებულ ტურში, ნიკოლოზ ბარათაშვილის პოემის – „ბედი ქართლისა“ მიხედვით იმსჯელეს; ბავშვებმა განსაკუთრებული აქტიურობა მათ უბანში განთავსებული ისტორიული ძეგლების შესახებ მომზადებულ ტურში გამოავლინეს. მეოთხეკლასელებმა ინფორმაცია ვიდეომასალის თანხლებით წარმოადგინეს; ისტორიულ თემაზე დაწერილი ლექსების კითხვისას ოთხივე გუნდმა გამოიჩინა თავი, საუკეთესო დეკლამატორიც სწორედ ამ ტურიდან შეირჩა. ღონისძიებაზე მოსწავლეებმა მხოლოდ ისტორიის ცოდნა არ გამოამჟღავნეს, ისინი ერთმანეთს მომზადების საერთო დონეშიც შეეჯიბრ-

ნენ, რაც ყველა საგნიდან დასმულ კითხვებზე პასუხების გაცემით შემოწმდა. ბოლო ტურში კი, საკმაოდ დატვირთული ინტელექტუალური ვიქტორინის შემდეგ, მეოთხეკლასელებმა ბედი „მხიარულ სტარტებშიც“ სცადეს. ყოველი ტურის შემდეგ მაყურებელი საგანგებოდ მომზადებულ მუსიკალურ ნომრებს უსმენდა.

მარინა ჯელაძე, დაწყებითი სწავლების პედაგოგი, ღონისძიების ორგანიზატორი: „ჩვენი სკოლა ისეთ ისტორიულ უბანში მდებარეობს, რომ ეს იდეა ბუნებრივად გაჩნდა. როდესაც ჩვენი სკოლის მიმდებარე ბაღში მაჩაბლის მემორიალი გაიხსნა, თავად ბავშვებმა გამოხატეს სურვილი, დეტალურად შეესწავლათ უბნის ისტორია. ამ ღონისძიების მომზადებაში ჩემმა მოსწავლეებმა მართლაც ძალიან დიდი შრომა ჩადეს. ნაიკითხეს უამრავი ლიტერატურა, რომელიც მე მივუთითე და, რაც მთავარია, ამას ყველაფერს დიდი სიამოვნებითა და მონდომებით აკეთებდნენ.“

ღონისძიება დავყავით ეტაპებად, რომელთა მიხედვითაც შეეცადეთ, საუკეთესო მოსწავლეები და გუნდები გამოგვევლინა. როგორც ნახეთ, ისინი ერთიმეორეზე უკეთ გვიამბობდნენ ჩვენი კუთხის წარსულს, თითოეულ დეტალს, რომელიც საქართველოს ისტორიისთვის მეტად მნიშვნელოვანია. ერთგვარად მოეუწოდებ კიდევ სხვა სკოლების მოსწავლეებს, გაეჯიბრეთ ჩვენი სკოლის მეოთხეკლასელებს ქვეყნის ისტორიის ცოდნაში და მერწმუნეთ, ეს გაჯიბრება სასარგებლო და მართლაც ბევრის მომცემი აღმოჩნდება თითოეული თქვენგანისთვის, რადგან არც

ანმყო და არც მომავალი არაფრის მომცემია, თუ ჩვენი ქვეყნის წარსული არ გვეცოდინება. ამ ღონისძიების მიზანი სწორედ ეს იყო. თანაც, ერთგვარად შევჯავამეთ, თუ რა ცოდნა შეიძინეს მოსწავლეებმა ოთხი წლის განმავლობაში, დღევანდელი დღე იმ ცოდნის დემონსტრირება იყო, რომელიც ჩემმა მოსწავლეებმა დაწყებით საფეხურზე შეიძინეს.“

აქვე აღვნიშნავ, რომ ღონისძიების მომზადებაში დაგვეხმარა ინფორმაციის მასწავლებელი სოფიკო ლათიაშვილი და, ბუნებრივია, დირექციამაც შეგვიწყო ხელი. კონკურსში თითოეული მოსწავლის შესაძლებლობა გავითვალისწინე და მაქსიმალურად შევძელით ამ შესაძლებლობების დემონსტრირება, ნომინაციებიც სწორედ ამისდა მიხედვით გავანაწილე: ყველაზე ინტელექტუალური, ყველაზე ორგანიზებული, ყველაზე გონიერი, ყველაზე მუსიკალური, ყველაზე სპორტული, ყველაზე კარგი დეკლამატორი, ყველაზე ნიჭიერი და სხვ. ნომინაციის გარეშე არც ერთი მოსწავლე არ დარჩენილა. გვყავს ჟიურის და მაყურებლის სიმპათიის მოსწავლეებიც. დანარჩენის შეფასება კი თქვენთვის მომინდვია.“

შეფასებები, მართლაც, არ დაიშურეს ჟიურის წევრებმა და პედაგოგებმა.

ლიანა ცინცაძე, ისტორიის მასწავლებელი: „ყოველთვის დარწმუნებული ვიყავი, რომ ქალბატონ მარინას მოსწავლეები, ისევე როგორც მის მიერ ჩატარებული ღონისძიებები, სამაგალითო იყო მთელი სკოლისთვის, დღეს ამაში ათმაგად დავრწმუნდი. მოსწავლეებმა თავიანთი შესაძლებლობის მაქსიმ-

უმში აჩვენეს და შედეგიც აღმაფრთოვანებელია. მაგალითია იმისა, თუ რა შეიძლება იცოდეს მეოთხეკლასელებმა მოსწავლემ როგორც პროგრამული, ისე არაპროგრამული მასალიდან, რაც, უდავოდ, პედაგოგის დამსახურებაა. მომავალ სასწავლო წელს სწორედ ამ კლასში შევიდვარ ისტორიის სასწავლებლად და კიდევ უფრო მეტად მიხარია, რომ ასეთი მომზადებული მოსწავლეები მეყოლებიან. დიდი მადლობა პედაგოგს და მის მოსწავლეებს დღევანდელი დღისათვის.“

დოლო ნიკოლაიშვილი, ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი, სამეურვეო საბჭოს თავმჯდომარე, ჟიურის წევრი: „აღფრთოვანებული ვარ პედაგოგის მიერ ჩატარებული მუშაობით, ზღვა მასალა იყო მოძიებული, მოსწავლეები კარგად იყვნენ მომზადებული. ასაკთან შედარებით, ისტორიული მასალები ისეთ მეცნიერულ დონეზე იყო შესწავლილი, სიმართლე გითხრათ, გამიკვირდა. ღონისძიებას ორმაგი დატვირთვა ჰქონდა: ერთი, რომ ბავშვებმა ძალიან კარგად შეისწავლეს თავიანთი ქვეყნის ისტორიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მონაკვეთი და მეორე – ჩვენი სკოლა სამასი არაგველის ბაღში მდებარეობს და სასწავლებლის წარმოჩენა, როგორც ისტორიულ უბანში მდებარეობს, ყველასთვის მნიშვნელოვანია. არადა, რა სამწუხაროა, რომ ჩვენი სკოლა ყოველ სექტემბერს დახურვის საფრთხის წინაშე დგება – გვინევს ფიქრი იმაზე, სკოლის შენობა გაიყიდება თუ არა და მოგვეცემა თუ არა საშუალება, ჩვეულ რეჟიმში გავაგრძელოთ მუშაობა. დღევანდელი ღონისძიება იმის საუკეთესო

მაგალითია, თუ როდენ მნიშვნელოვანია ამ უბნის მოსწავლეებისთვის 75-ე სკოლის არსებობა, მით უფრო, როცა ასეთი პედაგოგები გვყავს.“

ნათუნა ყაველაშვილი, სკოლის დირექტორი: „ჩვენი სკოლა მცირეკონტინენტისაა, სულ 310 მოსწავლე სწავლობს, პარალელური კლასები არ გვაქვს და პედაგოგები გაკვეთილებზე მაქსიმალურად იხარჯებიან. ეს დღევანდელმა ღონისძიებამაც დაადასტურა. მშობლები, მართლაც, უზომოდ კმაყოფილები არიან. არ შემიძლია, არ ვილანაგო პერსონალურად ქალბატონ მარინა ჯელაძის ერთუბიანობა და შრომისმოყვარეობაზე. მისი მოსწავლეები ყოველთვის გამოიჩინებენ ისეთივე აქტიურობით, როგორც თავად არის. მარინა ჩვენმა სკოლამ იაკობ გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგთა კავშირის მიერ გამოცხადებულ საუკეთესო პედაგოგის გამოსავლენ კონკურსზე წარადგინა და დიდი იმედი გვაქვს, რომ ამ ნოდებას მიიღებს, სკოლის საუკეთესო პედაგოგი კი ნამდვილად არის.“

ჟიურის მიერ ნომინაციებში გამოვლენილი მოსწავლეები სივლეებით დააჯილდოვეს, მოწვეული 145-ე ბაღის აღსაზრდელები კი – სამახსოვრო საჩუქრებით. ბაღის აღსაზრდელთა სტუმრობა სკოლის მიერ დაიგეგმა, რადგან ეს ერთგვარი პოპულარიზებაა 75-ე სკოლაში მიღებული განათლებისა, რომელიც ვერ დაიკვივნის შენობის კეთილმოწყობით, თუმცა იქ მიმდინარე სასწავლო პროცესით დედაქალაქის არც ერთ სკოლას ბადალს არ დაუდებს.

ლალი ჯელაძე

რას ფიქრობენ კელაბობები

სახელმძღვანელოების, პროფესიული გამოცდების და თორმეტწლიანი სწავლების შესახებ

კერძო სკოლა „ბისი“

ფიქრია ჩხარტიშვილი, ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი: თორმეტწლიანი სწავლების აუცილებლობას ნამდვილად ვერ ვხედავ. ჩემი სავსე სპეციფიკიდან გამომდინარე, თუკი სკოლაში ნორმალურად იქნება დაყენებული ქართული ენისა და ლი-

ტერატურის სწავლება 11 წელი სავსებით საკმარისია იმისათვის, რომ მოსწავლე არა მარტო უმაღლესი განათლებისთვის მოემზალოს, არამედ ზოგადი ინტელექტიც შეიძინოს. ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მთავარი ამოცანაა, მოსწავლეს კითხვის უნარი ჩამოუყალიბდეს, რათა საფუძვლიანი განათლება მიიღოს. რაც შეეხება მეთორმეტე კლასის ქართულის სახელმძღვანელოს (ავტორები: თამაზ ვასაძე, ნუგზარ მუხაშვილი და ნიკოლოზ ჩუბინიძე), კარგია და მისაღები იმ თვალსაზრისით, რომ საკმაოდ ინტელექტუალური კუთხითაა შედგენილი. განსაკუთრებით გამოყოფა უცხოურ ლიტერატურას, რომელიც ბრწყინვალედ და შერჩეული. მაგრამ ამ ეტაპზე, მეთორმეტე კლასელთათვის ქართულის სახელმძღვანელო საკმაოდ რთული აღსაქმელი აღმოჩნდა. ეს განპირობებულია დაბალ კლასებსა და მაღალ კლასებს შორის არსებული მასალის აბსოლუტური განსხვავებულობით. თუკი მომავალში დაბალ კლასებში უფრო მაღალ დონეზე დაყენებულ ლიტერატურის სწავლებას, ვფიქრობ, მეთორმეტე კლასში მოსწავლეები ადვილად შეძლებენ მოცემული მასალის ათვისებას. დაბალ კლასებს, რომლებსაც ვასწავლი და ბოლომდე გავყვები, თავიდანვე ვაჩვენებ, ქართული მარტივად, უცხოური ლიტერატურის კითხვას, მზად რომ იყვნენ მაღალ საფეხურზე არსებული სახელმძღვანელოს ასათვისებლად.

თუ გვინდა ევროკავშირში ინტეგრაცია, გუნებრივია, XII კლასი გამართლებულია.

მაგლობაში პროგრამის განმეორებაც კი მოვასწარი. ვფიქრობ, საბუნებისმეტყველო საგანში მეთორმეტე კლასმა გაამართლა, თუმცა, ზოგადად მიმაჩნია, რომ თეთრთმეტწლიანი სწავლება სრულიად საკმარისია.

სათუნა ჯაფია, ინგლისური ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი: მოგეხსენებათ, საჯარო სკოლებში ინგლისური ენა ბუკია-ჩიბურდანიძის სახელმძღვანელოთი ისწავლება. ვინაიდან კერძო სკოლა ვართ, მშობლების მოთხოვნა იყო, მეთორმეტე კლასში ინგლისური ენა ბრიტანული წიგნებით გვესწავლებინა. ამ წიგნების მიხედვით კი, სწავლება დონეების მიხედვით ხდება. მოგეხსენებათ, ინგლისური ენა ისეთი სავანია, რომელიც მთელი ცხოვრება უნდა ისწავლო, ლექსიკა გაიმდიდრო. მოსწავლისთვის, რომელსაც მეთორმეტე კლასში ვასწავლი, თერთმეტი კლასიც საკმარისი იყო, თუმცა, სწავლა არასოდესაა შეწყვეტილი. აქედან გამომდინარე, მეთორმეტე კლასი ინგლისურ საგანში და კიდევ რამდენიმე საგანში შედეგები არ აღმოჩნდა. ზოგადად კი, მიმაჩნია, რომ სასწავლო პროგრამები ისე უნდა შეადგინონ, რომ მეთორმეტე კლასმა მეტი დატვირთვა შეიძინოს და მოსწავლეებმა ეს წელიწადი დაკარგულად არ მიიჩნიონ, პირიქით, მათთვის ნაყოფიერი უნდა იყოს.

ლალი ქათამაძე, სასწავლო ნაწილის გამგე: მეთორმეტე კლასის დაშვება, ჩემი აზრით, სრულიად ზედმეტია არა მარტო ჩვენი სკოლის მაგალითზე, სხვა სკოლების მეთორმეტე კლასელებისთვისაც ეს წელიწადი დროის დაკარგვა იყო. ამ ერთ წელს ისინი სხვაგვარად გამოიყენებდნენ, ზოგი – უმაღლესში ჩააბარებდა, ნაწილი – მუშაობას დაიწყებდა. დიდ პრეტენზიას გამოთქვამენ მოსწავლეები იმის გამო, რომ მეთორმეტე კლასის პროგრამა სრულიად არ შეესაბამება საბიბლიოთეკის პროგრამას. ეს სამართლიანია პრეტენზია, რადგანაც საჭიროა მეტი თანხვედრა მისაღები გამოცდების და მეთორმეტე კლასის პროგრამებს შორის. ასეთ შემთხვევაში, მეთორმეტე კლასი უფრო გამართლებული და, რაც მთავარია, საჭირო გახდება მოსწავლეებისათვის.

XII კლასის ქართულის სახელმძღვანელოში შესული მასალა მოსწავლეს დიდ ცოდნას მისცემს, ასწავლის უცხო ტექსტთან მუშაობას.

თბილისის №166 საჯარო სკოლა

ქეთევან კენჭიაშვილი, მათემატიკის მასწავლებელი: ჩემი აზრით, მე-12 კლასის მათემატიკის სახელმძღვანელო არაადეკვატურია ერთიანი ეროვნული გამოცდების პროგრამასთან. მთელი რიგი საკითხები, რომლებიც მისაღების პროგრამაშია, სახელმძღვანელოში არ არის გათვალისწინებული. ბუნებრივია, გამართლებული იქნებოდა, თუ სახელმძღვანელო შემადგამელი ტიპის იქნებოდა, ვგულისხმობ მოსამზადებელ საშუალოს ეროვნული გამოცდებისთვის.

რაც შეეხება XII კლასის არსებობას, პირადად ჩემი ოჯახის წევრს პრობლემა შეექმნა, უცხოეთში სწავლის გაგრძელების კუთხით, რადგან ჰქონდა 11-წლიანი სწავლების დიპლომი, რომელიც მიუღებელი აღმოჩნდა ევროპაში. აქედან გამომდინარე, თუ გვინდა ევროკავშირში ინტეგრაცია, ბუნებრივია, XII კლასი გამართლებულია. საზღვრები გახსნილია, ბევრს აქვს სურვილი სწავლა უცხოეთში გააგრძელოს. ამიტომ თორმეტწლიანი სწავლება, ადრე თუ გვიან, უნდა შემოღებულიყო.

ათქულისან შეფასების სისტემაზე გადასვლაც ამიტომ მოხდა. ამ მოსაზრებით თორმეტწლიანი სწავლება გამართლებულია, თუმცა კი, მას აუცილებლად უნდა ჰქონდეს სტატუსი, როგორც მოსამზადებელი ეტაპი მისაღები გამოცდებისთვის.

სახელმძღვანელოს ფუნქცია უნდა იყოს, აბიტურიენტის დაინტერესება. აქ უნდა იყოს გასამეორებელი თემები, არ სცდებოდეს ეროვნული პროგრამის შინაარსს. მაგალითად, აქ არის ისეთი საკითხები, რომელიც ზედმეტად რთულია ჩვეულებრივი მოსწავლისთვის, ანუ ეს საკითხები სჭირდება იმ მოსწავლეს, ვინც სამეცნიერო კარიერისთვის ემზადება. მათემატიკის მასწავლებლებს XII კლასში სახელმძღვანელოს ალტერნატივა, ფაქტობრივად, არც გვქონდა, ვასწავლით იმ სახელმძღვანელოთი, რომელიც შეგვთავაზეს. ვცდილობ, გაკვეთილის ძირითადი დრო დაუთმო იმ საკითხებს, რომლებიც შესულია მისაღები გამოცდის პროგრამაში. მაგრამ, ამასთანავე, აუცილებელია სასწავლო პროგრამაც გავიაროთ. ამიტომ იძულებული ვართ, სახელმძღვანელოს მიხედვითაც ვასწავლოთ. თუმცა, სახელმძღვანელოში არის საკითხები, რომლებიც ძალიან აინტერესებთ ბავშვებს, მაგ. ალბათობის თეორია, კომბინატორიკა. ეს საკითხები წელს პირვე-

რატომ არის აუცილებელი XII კლასის არსებობა, მეც ვიზიარებ ამ მოსაზრებას. პრობლემა სხვა რამეშია – ესაა გაცდენები. სკოლა უნდა დაინტერესდეს ბავშვით, რომ მან იაროს სკოლაში. მარტო ჩვენ ამას ვერ გავაკეთებთ. რაც შეეხება სახელმძღვანელოებს, თითქმის, ერთი და იგივე მეორდება IX, X, XI და XII კლასებში. ამიტომ მინევს დამატებითი მასალის მოძიება, ლიტერატურის გაცნობა. სახელმძღვანელოში გრამატიკა მოცემულია ძალიან მარტივად და გასაგებად, ხოლო ლიტერატურა საერთოდ არ არის. სახელმძღვანელოს აქვს ალტერნატივა, მაგრამ მე არც ერთი არ მაკმაყოფილებს. იქაც იგივე საკითხებია. აქედან გამომდინარე, მოსწავლეს რომელსაც გაცდებით მეტის შესწავლა უნდა, სახელმძღვანელო ამის შესაძლებლობას არ აძლევს. რა თქმა უნდა, ვცდილობ მას მივანდოლო დამატებითი მასალა, მაგრამ საპროგრამო მასალასთან ერთად ამის გაკეთება ცოტა ძნელია. ეს ფაქტი უბიძგებს მოსწავლეს, რომ წავიდე რეპეტიტორთან და მოემზადოს მისაღები გამოცდების პროგრამის მიხედვით. ამ საკითხის მოგვარებას სერიოზულად უნდა მიხედვა, არა მგონია მხოლოდ ჩვენი მოსაზრებების გამოთქმამ საკითხი გადაწყვიტოს, მაგრამ ჩუმად ყოფნაც არ შეიძლება. ყველაზე ჭკვიანები არიან ბავშვები,

ამ ფორმით, ამ პროგრამით XII კლასს ფუნქცია არ აქვს. ჩემი აზრით, XII კლასში უნდა მოხდეს ყველა იმ მასალის თანამოქმედება და ანალიზი, რაც თერთმეტი წლის განმავლობაში ისწავლეს ბავშვებმა.

ლად დაემატა მისაღები გამოცდების პროგრამას და სახელმძღვანელოშიც საფუძვლიანად გააშუქებული. თუმცა, როგორც გითხარით ეს არ არის საკმარისი. ბავშვებიც ამ მიზნით არ დადიან სკოლაში. მათ ურჩევნიათ კერძო მასწავლებლებთან მოემზადონ მისაღები გამოცდების პროგრამის მიხედვით.

ბარბარა ქებაძე, ისტორიის მასწავლებელი: ძირითადად, ვეთანხმები ქალბატონი ქეთინოს აზრს, XII კლასის არსებობასთან დაკავშირებით, მაგრამ არა იმ ფორმით, როგორც იქნა გვაქვს. ანუ, პრაქტიკულად, ამ ფორმით, ამ პროგრამით XII კლასს ფუნქცია არ აქვს. ჩემი აზრით, XII კლასში უნდა მოხდეს ყველა იმ მასალის თანამოქმედება და ანალიზი, რაც თერთმეტი წლის განმავლობაში ისწავლეს ბავშვებმა. ამ პროგრამის შესწავლა, რასაც ვეთავაზობს XII კლასის ისტორიის სახელმძღვანელო, პრაქტიკულად, შეუძლებელია. მოსწავლეს, რომელიც მისაღები გამოცდებისათვის ემზადება, ეს სახელმძღვანელო ვერ დაეხმარება. მასში შესულია მხოლოდ XX

მათ იციან, რა აწყობთ. აწყობთ სკოლაში სიარული? ისინი დადიან. არ აწყობთ? არ დადიან. ამიტომ ჩვენ (ვგულისხმობ სახელმწიფოს) უნდა მოვიყვანოთ მათ ინტერესებს.

მერი ცეცხლაძე, ქართული ლიტერატურის მასწავლებელი: XII კლასის არსებობის შესახებ ვერაფერს ვეტყვი. რადგან განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ გადაწყვიტა, ალბათ, ასე იყო საჭირო. რამდენად გამართლებს, ამას დრო აჩვენებს. შემძლია ვისაუბრო სახელმძღვანელოზე, რომლითაც მე ვასწავლი. ეს არის არაჩვეულებრივი და აუცილებლად საჭირო წიგნი. სხვა საკითხია, ემთხვევა თუ არა პროგრამები ერთმანეთს, ამაზე მე, პირადად, პრობლემა არ მაქვს. სასწავლო წლის დასაწყისში, როცა ამ სახელმძღვანელოს პრეზენტაციაზე ავტორებს შევხვდით, მათგან უკვე ვიცოდი, რომ პროგრამები ერთმანეთს არ ემთხვეოდა. ავტორების მოსაზრებით, არ არის აუცილებელი, მოსწავლემ ერთი და იგივე რამ ისწავლოს (ვგულისხმობ სკოლის და მისაღები გამოცდის პროგრამას). სახელმძღვანელოში შესული მასალა მოსწავლეს დიდ ცოდნას მისცემს, ასწავლის უცხო ტექსტთან მუშაობას. ჩემი მოსწავლეები ძალიან კარგად მომეყვინან, თითოეული ნაწარმოების შესწავლის მერე, ნერვ ტექსტის ანალიზს. თემატიკა ძალიან მრავალფეროვანია, არ მესმის მათი, ვინც ამბობს, რომ თუ პროგრამები არ ემთხვევა ერთმანეთს, ამიტომ ეს წიგნი არ ვარგა. რატომ, უცხო ტექსტზე მუშაობა არ არის სავალდებულო მისაღები გამოცდებისთვის? რატომ ეძებოს სხვაგან XII-კლასელმა ეს ტექსტები, როცა სახელმძღვანელოშია მოცემული? არც იმ აზრს ვეთანხმები, რომ წიგნი ძალიან დიდია და დროში ვერ ვეჭვეით... იცით, რა? XII-კლასელმა უნდა ნაიკითხოს და თან ძალიან ბევრი. სხვა საკითხია, თუ მას არ აქვს კითხვის უნარი გამოუმუშავებელი. ეს ნაკლები ნამდვილად იკვეთება. პრინციპში, პროგრამა გათვალისწინებულია იმ XII-კლასელებისთვის, რომლებსაც კითხვის პრობლემა, წესით, არ უნდა ჰქონდეთ. მაგრამ თუ აქეთ – პრობლემა სწორედ აქ არის.

არ ვიცი, სხვა სკოლებში რა ხდება, მაგრამ ჩემი ბავშვების მაგალითზე მინდა გითხრა, რომ ჩვენ საფუძვლიანად ვსწავლობთ შემოთავაზებულ სახელმძღვანელოს, მოსწავლეებს უმუშავდებათ აზროვნების უნარი, ინტერესით ასრულებენ საშინაო დავალებებს, ვმუშაობთ გრამატიკაზე, რომელიც მთლიანად ემთხვევა მისაღები გამოცდის პროგრამას, ანუ მიმაჩნია, რომ მათთვის ეს წელი დაკარგული ნამდვილად არ არის.

მაკა ყიფიანი
თამუნა ტანტყრაი

წარმოგიდგინოთ კარგი სკოლა

ფილიპე გოგიჩაიშვილის სახელობის ბასანბრძლივებული კარგი სკოლა

სკოლის გახსნის იდეა ჩემი ოთხი შვილიშვილის დამსახურებაა. მინდოდა, ისეთი სკოლისათვის ჩამეყარა საფუძველი, რომელიც განსაკუთრებით მოსახერხებელი იქნებოდა იმ მშობლებისათვის, რომლებიც მთელი დღის განმავლობაში საქმით არიან დაკავებული და არა აქვთ საშუალება, გაკვეთილების შემდეგ შვილები სხვადასხვა წრეზე ატარონ ან დამატებით ამზადონ რეპეტიტორებთან. სკოლამ, 2008 წლის აპრილში, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსაგან გენერალური ლიცენზია მიიღო. მოგეხსენებათ, განათლების კანონის შესაბამისად, ჩვენი სკოლა, როგორც ახლად ლიცენზირებული დაწესებულება, 2013 წლამდე ითვლება აკრედიტებულად.

დირექტორი ია გუგუნავა

სკოლა ფილიპე გოგიჩაიშვილის სახ. თბილისის იურიდიულ-ეკონომიკური ინსტიტუტის ბაზაზე დაარსდა. ინსტიტუტი, მერვე წელია, საკმაოდ წარმატებით ახორციელებს უმაღლესი განათლების საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამებს. ხშირად მიწვევს კითხვებზე პასუხი, რატომ შევჩერე არჩევანი ფილიპე გოგიჩაიშვილზე. მოკლედ მოგახსენებთ ამ ღვაწლმოსილი პიროვნების შესახებ, რომელიც უნივერსიტეტის ეზოში ბუმბერაზი მეცნიერების გვირგვინის დაკრძალული იყო. ლაიფციგის უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული, ეკონომიკური მეცნიერებათა და ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ერთ-ერთი დამაარსებელი ივანე ჯავახიშვილთან ერთად; თსუ-ს პირველი ხაზინადარი, ფინანსისტი, მთარგმნელი, პოლიგლოტი, პუბლიცისტი და დიპლომატი; გაზეთ „ივერიის“ რედაქტორი (გარდაცვალებამდე ინახავდა გაზეთის „კლდეს“), ილია ჭავჭავაძის, იაკობ გოგებაშვილის, ნიკოლოზ ბერბეის ანდერძის აღმასრულებელი, სამეცნიერო პროგრამის ავტორი. ვფიქრობ, კითხვებზე ჩემი პასუხიც ნათელია: თანამედროვე ახალგაზრდობამ უნდა იცოდეს და ახსოვდეს თვალსაჩინო მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე ფილიპე გობრიელის ძე გოგიჩაიშვილი (1872-1950).

გეგმის მიხედვით, ასევე დამატებით სააღმზრდელო პროგრამით. კლასებში მოსწავლეების მაქსიმალური რაოდენობა 10-12-ს შეადგენს. ისინი, პედაგოგების ინდივიდუალური მეთვალყურეობის ქვეშ, ადგილზე ამზადებენ საშინაო დავალებებს. სწავლის პროცესში აქტიურად არიან ჩართული ფსიქოლოგები, რომლებიც თითოეული მოსწავლის ქცევის, ხასიათისა და ფსიქიკიდან გამომდინარე არჩევენ მათთან მიდგომის მეთოდებს. კლასზე მიმავრებულია აღმზრდელი, რომელიც ვალდებულია, ყურადღება მიაქციოს მოსწავლეების უსაფრთხოებას, პირად ჰიგიენას, კვებას და დისციპლინას. განსაკუთრებული ყურადღება აქვს დათმობილი სამედიცინო ფიზკულტურის გაკვეთილებს, აერობიკას, რადგან მოზარდებში ძალზე გავრცელებულია ხერხემლის გამრუდება, ტანადობის დარღვევა და სქოლიოზი. სკოლამ თითოეულ მოსწავლეს ჩაუტარა სამედიცინო გამოკვლევები, მათ შორის, გულის კარდიოგრაფული გამოკვლევა. აღნიშნული პროექტი საკმაოდ წარმატებით განვახორციელეთ ზაქრო თელიას სახ. სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის ცენტრის დირექტორის, მაკო ხოფერიას ხელმძღვანელობით. ჩვენს მოსწავლეებს, მათი დასკვნების საფუძველზე, ჯანმრთელობისათვის საჭირო და აუცილებელი სამკურნალო მასალები სკოლაში უტარდებათ.

ფ. გოგიჩაიშვილის სახ. კერძო სკოლა ზემო ვერაზე, ეკოლოგიურად სუფთა და მყუდრო ადგილას, ოთხსართულიან კერძო შენობაში მდებარეობს. აქვს მოსწავლეთა სწავლისა და დასვენებისათვის სრულყოფილი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: ღია ვერანდებიანი ეზო, საცურაო აუზი, ჰიდრომასაჟიანი ჯაკუზები, სპორტული და გასართობი დარბაზი, სასადილო, კომპიუტერული ცენტრი, რაც საშუალებას გვაძლევს, განხორციელებულ რეჟიმში, დღის 9 საათიდან საღამოს 6 საათამდე, ვიმუშაოთ როგორც ეროვნული

სკოლა ქალაქის ნებისმიერ რაიონში მცხოვრებ მოსწავლეებს, დილა-საღამოს, ტრანსპორტით უზრუნველყოფს. ასევე, მნიშვნელოვანია ჩვენთვის მოსწავლეთა კვების რაციონისა და რეჟიმის შედგენა. ყველა მოსწავლეს აქვს საკუთარი ანკეტა, სადაც მისთვის სასურველი საჭმელია მითითებული. მენიუ დიეტოლოგების მიერ მრავალასორტიმენტიანი რაციონის მიხედვითაა შედგენილი.

ლი. სკოლას პროდუქტით ჰიპერმარკეტი „გუდვილი“ უზრუნველყოფს. სკოლაში, დამატებით სააღმზრდელო საათებში, მოსწავლეები სწავლობენ ქართულ და ევროპულ ცეკვებს, იღებენ მუსიკალურ განათლებას, სწავლობენ გობელენას და ბატიკას, ორ უცხო ენას, დაგვყავს ცურვაზე, ვერის კორტებზე – ჩოგბურთზე. დასვენებისათვის განკუთვნილ დროში უყურებენ შემეცნებით და გასართობ ფილმებს. ჩვენმა პატარებმა მონაწილეობა მიიღეს ელენე ახვლედიანის სახ. სამხატვრო გალერეაში ნახატების გამოფენაზე, თემა – „საქართველოს ოკუპაცია“. ასევე, სკოლის ხშირი სტუმარია „მაკდონალდსი“ ინტელექტუალური თამაშებით და საჩუქრებით. სკოლის ორგანიზატორები, მოსწავლეთა მონაწილეობით, დგამენ სპექტაკლებს, კონცერტებს, აწყობენ ექსკურსიებს ქალაქის ღირსშესანიშნავ ადგილებში, ასევე ქალაქგარეთ, ისტორიულ ადგილებში. ინსტიტუტს მჭიდრო ურთიერთობა აქვს გერმანიისა და საფრანგეთის საზღვარზე მდებარე ქალაქ ფრაიბურგის საგანმანათლებლო ცენტრთან. ვფიქრობ, ამ რესურსს სკოლაც აქტიურად გამოიყენებს.

კლასებში მივიღეთ მოსწავლეები. სრულყოფილ სასწავლო პროცესს წარმართავენ როგორც მეთოდისტი პედაგოგები, ასევე აკადემიური დოქტორები, სასწავლო და სამეცნიერო პროგრამის ავტორები, რომელთაც ახალგაზრდებთან მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვთ. სკოლის კონსულტანტი გახლავთ ბატონი როსტომ ხომერიკი, განათლების ექსპერტი, პედაგოგიკის მეცნიერებათა დოქტორი, რომელსაც აქტიური მონაწილეობა აქვს მიღებული ეროვნული სასწავლო გეგმების შედგენაში.

ბუნებით მაქსიმალისტი ვარ და საქმეში ყველაფერი ჩავდე – ნერვია, დრო, განათლება, პროფესიონალიზმი, რადგან ბავშვებისათვის შემეძენა იდეალური, უსაფრთხო და კომფორტული გარემო, სადაც ფუნდამენტური ცოდნით აღჭურვილი სამშობლოს პატრიოტი თბობა აღიზრდება. დაბოლოს, სულ რამდენიმე დღეში ჩვენი სკოლა საქართველოს პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია II-ს ლოცვა-კურთხევას მიიღებს.

ია გუგუნავა

ფ. გოგიჩაიშვილის სახ. თბილისის იურიდიულ-ეკონომიკური ინსტიტუტის რექტორი, ფ. გოგიჩაიშვილის სახ. სკოლის დირექტორი, ფილოლოგიურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, საქ. ეროვნული აკადემიის საპატიო აკადემიკოსი, „ფაზისის“ მეცნ. აკადემიის წამდელი ნევრ-აკადემიკოსი

სკოლის მისამართი: გოგებაშვილის III შესახვევი №17
 ტელ.: 899 55-16-37; 36-94-33; 36-9949.
 www.pgogichashvili-school.ge E-mail: pgogichashvili@mail.ru

მიზანი - წიგნის სიყვარულის გაძლიერება

გაზეთ „ახალი განათლების“ (22-28 მაისი, 2008 წ.) მკითხველებსათვის ცნობილია, თუ როგორი ცხოვრებით ცხოვრობენ თბილისის დამოუკიდებელი სკოლა-გიმნაზია „გორდას“ (დირექტორი მერი აფხაზავა) მოსწავლეები, როგორ ცდილობენ, შეაყვარონ მოზარდებს წიგნი და როგორ მოამზადონ ისინი ცხოვრებისეული სიძნელების გადასაღებად.

უკვე ტრადიციად იქცა მოსწავლეთა სასკოლო კონკურსი „წლის საუკეთესო მკითხველი“. იგი ყოველწლიურად, აპრილიდან-აპრილამდე ტარდება და „დედაწიგნის დღის“ აღსანიშნავ სასკოლო ზეიმზე, სხვადასხვა ნომინაციაში გამარჯვებული მოსწავლეები ჯილდოვდებიან.

მიმდინარე სასწავლო წელს მოსწავლეთა თვითმმართველობამ (დირექციის თანხმობით) გადაწყვიტა, რაკი ეს კონკურსი წიგნის სიყვარულის გაძლიერებას ისახავს მიზნად, მწერლებიც მოგვეწვია და ამით უფრო საინტერესო გაგვეხადა. ამჯერად, სხვა სტუმრებთან ერთად, საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე ქალბატონი მაცყვალა გონაშვილი და ცნობილი მწერალი, რუსთაველისა და ილია ჭავჭავაძის პრემიების ლაურეატი, პროფესორი რევაზ მიშველაძე გვესტუმრნენ.

ლონისძიებმა შთამბეჭდავად წარმოართა: პირველი ნაწილი დედაწიგნის დღისადმი მიძღვნილი ზეიმი იყო. პატარებმა არაჩვეულებრივად წარმოადგინეს ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიცია: „დიდი იაკობის მიერ ანთებული 33 მზე“ (პედაგოგები: ნინო ბართიშვილი, ქეთევან ნონეშვილი). კომპოზიციაში მიზნობრივად იყო ჩართული და მებუთეკლასელებმა დიდი ემოციით

ნაიკითხეს მაცყვალა გონაშვილის ლექსები. მეშვიდეკლასელმა დავით პატატიშვილმა საკუთარი ლექსები წაიკითხა, ხოლო მეათეკლასელმა რევაზ მიშველაძის მშვენიერი ნოველის „ტვირთი“ ინსცენირება (პედაგოგი ჯულიეტა ჯანჯღავა) მსახიობური ოსტატობით წარმოადგინეს.

ლონისძიების მეორე ნაწილში ჟიურის თავმჯდომარემ, სკოლის დირექტორმა, მერი აფხაზავამ, სტუმარ-მასპინძლებს გააცნო, თუ რა კრიტერიუმებით გამოავლინა ჟიურმა სხვადასხვა ნომინაციაში გამარჯვებულები. ნომინაციათა წარდგინებაში, ჟიურის წევრებთან ერთად, სტუმრებიც ჩაერთვნენ. გამარჯვებულ მოსწავლეებს სიგელები და „ვეფხისტყაოსნის“ სასკოლო გამოცემა გადაეცათ.

„წლის საუკეთესო მკითხველი - 2008“-ის გამარჯვებული გახდა XII-კლასელი თამარ ჩუბინიშვილი, რომელსაც რევაზ მიშველაძემ, სიგელთან ერთად, თავისი ნოველების წიგნი გადასცა ავტოგრაფით.

მეორე ადგილი ერგო მებუთეკლასელ ვარლამ ციციშვილს, მესამე კი - IX-კლასელ თორნიკე ფარსაღაშვილს.

„საუკეთესო კომენტარისათვის“ დაჯილდოვდნენ: ვასილ მაჭარაშვილი (V კლასი), ლევან ბაზაძე (VI

კლასი), თამარ კბილაშვილი (IX კლასი), თეკლე ქველაძე (X კლასი), რომლებსაც საჩუქრები ჟიურის წევრებმა გადასცეს.

„საუკეთესო მკითხველი კლასი“ - V კლასი და მისი დამრიგებელი მარინე ვეშაპიძე პოეტმა მაცყვალა გონაშვილმა დააჯილდოვა.

დაჯილდოვდნენ „ნორჩი კალიგრაფისტები“: პირველკლასელი მალხაზ მაჭარაშვილი, მესამეკლასელი ბესიკ მეკინულოვი, მეხუთეკლასელი ვასილ მაჭარაშვილი.

სკოლის დირექციამ სიგელებით დააჯილდოვა სკოლის ბიბლიოთეკარები: ირინე ნასყიდაშვილი და ირმა მუხიგულაშვილი. ბიბლიოთეკას კი ახლად გამოცემული „მსოფლიო ლიტერატურის რჩეული მოთხრობის“ ექვსტომეული მწერლებმა გადასცეს. დაჯილდოვდნენ პედაგოგები, რომლებიც ზრუნავენ მომავალი თაობის განსწავლულობისა და ზნეობრივ-ესთეტიკური აღზრდისათვის.

მოსწავლეებმა მწერლებს შეკითხვებით მიმართეს და საინტერესო პასუხებიც მოისმინეს. სტუმრებმა კმაყოფილება გამოხატეს:

„აღფრთოვანებული ვარ დღევანდელი შეხვედრით. მთელი ცხოვრება გაცეცხლდა აქ მიღებული სიამოვნება. ხელზე მინდა ვაკოცო

იმ მასწავლებლებს, ვინც შეადგინა ეს დიდებული ტექსტი, სცენარი. ჩვენი ერის გაგრძელება, უპირველესად, ენაშია. „დედაენა“ და „ვეფხისტყაოსანი“ ჩვენი ერის სიამაყე და საოცრებაა, თოთხმეტი დამწერლობიდან რომ ერთი ქართულია, ეს ერის პასპორტია, რათა გააგრძელოს არსებობა. მადლობა თქვენ, რომ ასე გიყვართ ენა და წიგნი!“ - ამ სიტყვებით მოგვმართა მწერალმა რევაზ მიშველაძემ.

„დიდი, საოცრად დიდი სიყვარული იდგა დარბაზში. მადლობა, რომ ასეთი ლამაზი, შესანიშნავი, ორიგინალური, ემოციური, სამშობლოსა და „დედაენის“ სიყვარულით დამუხტული გაკვეთილი ჩავგიტარეთ. მგერა, ეს მუხტი არასოდეს განელდება. მადლობა თქვენს აღმზრდელს, ვინც ეს ყველაფერი გასწავლათ“, - სიხარულს ვერ ფარავდა პოეტი მაცყვალა გონაშვილი.

მადლობა მწერლებსა და სხვა სტუმრებს, რომლებმაც ასე გაგვახარეს. ეს ლამაზი დღე, ჩვენ და ჩვენს პედაგოგებს, მთელი ცხოვრება გვემახსოვრება.

თეონა კანდელაკი

მოსწავლეთა თვითმმართველობის დარბაზის უფროსი, VII კლასის მოსწავლე

საერთაშორისო კონფერენციის გამარჯვებულები

24-29 აპრილს, პოლონეთში, ქალაქ პსუშინაში (კრაკოვის მახლობლად), ახალგაზრდა მეცნიერთა მე-16 საერთაშორისო კონფერენცია გაიმართა. მსოფლიოს მონიანე 16 ქვეყნის რჩეული მოსწავლეები ერთმანეთს მათ მიერ დამუშავებული (მათემატიკაში, ფიზიკაში, ინფორმატიკაში და ეკოლოგიაში) თემების პრეზენტაციაში ეჯიბრებოდნენ.

კონფერენციაში საქართველოდან თბილისელი მოსწავლეებით დაკომპლექტებული ორი გუნდი მონაწილეობდა. პირველ გუნდში ქართულ-ამერიკული სკოლის შვიდი მოსწავლე სამი თემით იყო წარმოდგენილი (თემების ხელმძღვანელი - ამავე სკოლის დირექტორი მამუკა მესხიშვილი). მეორე გუნდში ქართულ-ესპანურ-ინგლისური სკოლის (დირექტორი - რუსუდან ბოლქვაძე) მოსწავლეები: ოთარ გველეხიანი, ნინო ჟიჟილაშვილი, გვანცა კომბეგაშვილი და ნინო კაკაბაძე ორი თემით იყვნენ წარმოდგენილი (თემების ხელმძღვანელი - საქართველოს პედაგოგთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების ცენტრალური ინსტიტუტის მათემატიკის მიმართულების ხელმძღვანელი, პითაგორას საზოგადოების თავმჯდომარე, ზურაბ ალდგომელაშვილი).

კონფერენციაზე მათემატიკის ნომინაციაში 10 მედალი გათამაშდა - ოთხი ოქრო, სამი ვერცხლი და სამი ბრინჯაო (იგულისხმება თითო მედალი გამარჯვებულ თემას, თემაზე მიმდებარე ყოველი მოსწავლე იღებს იმ ხარისის მედალს, რომელი ხარისხის მედალიც დაიმსახურა თემამ).

ქართულ-ესპანურ-ინგლისური სკოლის (II ჯგუფის) მოსწავლეების მიერ წარდგენილი ორი თემიდან თითოეული ვერცხლის მედ-

ლით დაჯილდოვდა, ხოლო ქართულ-ამერიკული სკოლის (I ჯგუფი) მოსწავლეების მიერ წარდგენილი სამი თემიდან ერთმა ვერცხლი, დანარჩენმა ორმა ბრინჯაოს მედლები დაიმსახურეს.

ზურაბ ალდგომელაშვილი: „სასიხარულოა, რომ ქართველი მოსწავლეები, მსოფლიოს 16 მონიანე ქვეყნის მოსწავლეებს შორის, წარმატებით გამოვიდნენ. მსგავს კონკურსებსა და კონფერენციებში ქართულ სკოლას ჯილდოების მოპოვება არ უჭირს.

ხაზი მინდა გავუსვა იმ გარემოებას, რომ საერთაშორისო ასპარეზზე, თემის ხელმძღვანელის რანგში, საქართველოს გუნდი უკვე მეოთხედ მყავდა წარდგენილი (2005 წელს ალმა-ატის საერთაშორისო კონფერენცია (IMPC-2005) - ერთი მოსწავლე, ერთი ოქროს მედალი; 2006 წელს ალმა-ატის საერთაშორისო კონფერენცია (IMPC-2006) - ერთი მოსწავლე, ერთი ოქროს მედალი; 2008 წელს, ჩერნოვციში (უკრაინა), ახალგაზრდა მეცნიერთა საერთაშორისო კონფერენციაზე - ორი

მოსწავლე, ერთი ოქროს და ერთი ბრინჯაოს მედალი. 2009 წელს პსუშინაში - ორი თემა, ორივე ვერცხლის მედალი). მართალია, ნლე-ვანდელი შედეგი ჩვენი გუნდისთვის დიდი გამარჯვებაა, ვინაიდან მთელი რიგი ძლიერი მათემატიკური სკოლის მქონე ქვეყნების გუნდები მედლების გარეშე დარჩნენ, მაგრამ პირადად ჩემთვის, როგორც თემების ხელმძღვანელისთვის, წარუმატებლად მიმაჩნია. ისე კი, ერთი ფაქტი მაოცებს. როგორც წესი, ყოველი თემის პრეზენტაციის წინ თემის ხელმძღვანელი ჟიურის თითოეულ წევრს თემის ეგზემპლარს, ვაცნობის მიზნით, აძლევს. თემის პრეზენტაციის შემდეგ კი, ეგზემპლარები თემის ხელმძღვანელს უნდა დაუბრუნდეს. პრეზენტაციების დამთავრების შემდეგ აღმოჩნდა, რომ მხოლოდ ჩვენი თემების ეგზემპლარები „გაუჩინარდა“ ჟიურის წევრების ჩანთებში. ამასთან, მინდა შევნიშნო, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების გუნდის თემების ხელმძღვანელი (მისმა თემამ სამართლიანად დაიმსახურა ერთ-ერთი ოქრო) განსაკუთრებით დაინტერესდა ჩვენ მიერ წარდგენილი ორივე თემით.

დასასრულს მინდა, მადლობა გადავუხადო ქალბატონ რუსუდან ბოლქვაძეს საორგანიზაციო საქმეებში განუხლები კოლოსალური სამუშაოსთვის. ასევე, მადლობა მინდა გადავუხადო ბატონ ალექსანდრე ნასყიდაშვილს, კომპიუტერული უზრუნველყოფისათვის.

ისე, ურიგო არ იქნებოდა, თუ მცირე დახმარებას მაინც გავკინებდა რომელიმე მეცენატი ამ საქმიანობის წარმატებით წარმართვისთვის, რათა სამომავლოდ არ დაიკარგოს ეს „მოკრძალებული მიღწევები“ ამ სფეროში“.

მაკა ყიფინი

იუბილეა

სასიამოვნო სიურპრიზი

53-ე საჯარო სკოლას საუკუნის ისტორია აქვს. აქ ვერის უბნის საზოგადოების თაობები აღიზარდნენ - მამები, დედები, შვილები, შვილიშვილები - ისინი, ვინც დღეს ჩვენი ქვეყნის კულტურის, მეცნიერებისა და პოლიტიკის საუკეთესო ნაწილს წარმოადგენენ. სკოლაში, სხვადასხვა დროს, სწავლობდნენ: კოტე ჩოლოყაშვილი, გიზო ნიშნიანიძე, ნიაზ დიასამიძე (უფროსი), ლადო ალექსი-მესხიშვილი, დათო მალრაძე, გეგა კობახიძე, ირაკლი ჩარკვიანი, ირაკლი კოსტავა...

ჩვენი სკოლა ყოველთვის გამორჩეული იყო ტრადიციებით, წესებით, არასტანდარტული რეფორმებით, რომლებიც წინ უსწრებდა დროს, ასევე, სწავლების მეთოდებით, რომლებიც დღეს, როგორც სიხსლე, ინერგება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში. 53-ე სკოლას სათავეში ყოველთვის ლეგენდარული დირექტორები ედგნენ - ანდრო მჭედლიძე, ლამარა მარგველაშვილი, ასევე ტრადიციულად, ღირსეული პედაგოგები ასწავლიდნენ. მათ შორის გამორჩეულია ქალბატონი ნათელა სიტხანავა, რომელიც 43 წელია ამ სკოლაში თაობების აღზრდას ემსახურება. მას დღეს 70 წელი შეუსრულდა და მისმა მოსწავლეებმა გადანიშნეს, ეს დღე ქალბატონი ნათელასთვის დაუვიწყარი ყოფილიყო. ღონისძიება სკოლის ბიბლიოთეკის დიდ დარბაზში გაიმართა.

ქალბატონ ნათელას სასიამოვნო სიურპრიზი ელოდა - 70 ანთებული სანთლით შეეგებნენ მოსწავლეები. დარბაზში ელოდნენ მისი კოლეგები - გამოჩენილი პედაგოგები და ყოფილი მოსწავლეები, რომლებიც მის სადამრიგებლო კლასებში სწავლობდნენ და დღემდე ამით ამყობენ. ქალბატონ ნათელას იუბილე მიულოცა სკოლის ამჟამინდელმა დირექტორმა, გიორგი კაშიამ მინისტრის მიერ გამოგზავნილი მადლობის წერილი წაუკითხა და დიდი თავიანთი მთავარი. ამ დროს დარბაზში

ფლერდა შოთა მილორაშვილი სიმღერა „მასწავლებელი“, რომელიც, ტექსტის ავტორმა, იოსებ ნონეშვილმა თავის სათაყვანებელ აღმზრდელს, ლეგენდარულ პედაგოგს, ვარო ვარდიაშვილს მიუძღვნა. ამის შემდეგ პედაგოგ ნათია ფიცხელაშვილმა მოსწავლეებმა (მეორეკლასელებმა) მცირე მონტაჟი წარმოადგინეს და იგივე ლექსი წაუკითხეს იუბილარს. დარბაზი ემოციას ვერ მალავდა. ქალბატონი ნათელა კი სასიამოვნოდ იყო გაოცებული. ამაგდარ პედაგოგს მიულოცეს ყოფილმა მოსწავლეებმა: თამარ და ბასა ფიცხელაშვილებმა სიყვარულით გაიხსენეს 53-ე სკოლაში გატარებული წლები და დასძინეს, რომ დღეს მათი შვილებიც ქალბატონ ნათელას მოსწავლეები არიან; ეკა მამალაძემ და მისმა ვაჟიშვილმა; გუგა ჩრეულიშვილმა და მისმა თანაკლასელებმა; მათა ზოდელავამ და მისმა მეგობრებმა... ისინი ქალბატონ ნათელას ამგვარ სენებდნენ და თბილი სიტყვებით ეფერებოდნენ მას. სხვადასხვა კლასის მოსწავლეები საკუთარი შემოქმედებით წარსდგნენ სტუმრების წინაშე, აფლერდა საგალობლები. მონვეულ სტუმრებს შორის იყ-

ნენ ის პედაგოგები, რომლებიც 40-50 წლის განმავლობაში ნათელა სიტხანავას გვერდით ქმნიდნენ სკოლის ისტორიას - ნატა თამაზაშვილი, ზაირა ჩრეულაშვილი, გულიკო ბეშიძე, დოდო ვახვაშვილი, ნინო ჩაჩავა და სხვ. ეს დღე ნამდვილ დღესასწაულად იქცა. არ მოუშალოს საქართველოს პედაგოგთა არმიას ქალბატონ ნათელასწილი ღირსეული აღმზრდელები.

მაია ბოლქვაძე 53-ე საჯარო სკოლის ხელოვნების მასწავლებელი

კვირული

„მიყვარს სამშობლოს მე ტკბილი ენა“

ადიგენის მუნიციპალიტეტის სოფელ არლის საჯარო სკოლაში (დირექტორი მარო ჩხიტუნიძე) პროექტი - „მიყვარს სამშობლოს მე ტკბილი ენა“ - განხორციელდა დაწყებითი კლასების კათედრის გამგის, ინგა კაჭკაჭაშვილის მიერ, რომელიც მრავალი საინტერესო ინიციატივისა თუ ღონისძიების ავტორია. პროექტის ფარგლებში, დამზადდა საინფორმაციო ბუკლეტები, ჩატარდა საინტერესო კვირეული, რომელიც დედაენის დღეს მიეძღვნა. ეს კვირა მთლიანად სამშობლოს სიყვარულით იყო გასული. კვირეულის პირველ დღეს ჩატარდა რიგითი მეექვსე, უკვე ტრადიციად ქცეული, კალიგრაფიის დათვალაიერება-კონკურსი, რომელიც დედაენის დღეს მიეძღვნა. დათვალაიერება-კონკურსი გახსნა ინგა კაჭკაჭაშვილმა. მან ისაუბრა ღონისძიების აღმზრდელობით და ეროვნულ მნიშვნელობაზე, გაიხსენა ის დღის მამულოშვილები და კალიგრაფიის კონკურსის სახელეუბიც ისტორიამ შემოგვიჩვენა. კონკურსში 50 მოსწავლე მონაწილეობდა. საუკეთესო ნაწარის ავტორები სიგელებით დაჯილდოვდ-

ნენ. დათვალაიერება-კონკურსი ქართული ენისა და ქართული სულიერების კიდევ ერთ ჭეშმარიტ ზეიმად იქცა. ამ დღის აღსანიშნავად დაწყებითი კლასის მოსწავლეებმა გამოუშვეს კედლის გაზეთის სპეციალური ნომერი, სადაც საკუთარი ლექსები, თხზულებები და საინტერესო ინფორმაციები გამოაქვეყნეს. კვირეულის მეორე დღეს მოეწყო კონკურსი - „ეკითხულობთ რუსთაველს“ - მხატვრული კითხვის ოსტატების გამოსავლენად. კონკურსის მონაწილეები ერთმანეთს ენაცვლებოდნენ უკვდავი სტრიქონების დეკლამირებაში, სამსახიობო უნარჩვევების წარმოდგენასა და პოემის უკეთ გააზრებაში. ფიურის ნევრები გაოცებული იყვნენ პატარებით, რომელთა მიზანი რუსთაველის პოემის რაც შეიძლება ხატოვნად წაკითხვა იყო. ღონისძიების ბოლოს გამოვლინდნენ მხატვრული კითხვის საუკეთესო ოსტატები. მესამე დღეს ჩატარდა ინტელექტუალური თამაში - „ყველაზე ჭკვიანი“, რომელსაც წინ უძღოდა შესარჩევი ტური. თავდაპირველად, შეჯიბრებაში კლასის ყველა მოსწავლე მონაწილეობდა, ფინალში გავიდა

თითოეული კლასიდან ოთხი მაღალქულიანი მოსწავლე, ანუ თამაშში მონაწილეობდა ოთხი მეორეკლასელი, ოთხი მესამეკლასელი და ოთხი მეოთხეკლასელი. ფინალი დაძაბული და ამაღლებული იყო. ბავშვები ემოციებს ვერ ფარავდნენ. ღონისძიებას ესწრებოდნენ მშობლები, მასწავლებლები და მოსწავლეები. ბოლოს გამოვლინდა „ყველაზე ჭკვიანი“ სამი მოსწავლე, ესენი არიან: თემურ ფეიქრიშვილი (II კლ.), გიორგი ვარდიძე (III კლ.), ნათია ფეიქრიშვილი (IV კლ.), რომელთაც გადაეცათ სამახსოვრო საჩუქრები. ეს მოსწავლეები შეხვდებიან მეზობელი სკოლის ინტელექტუალებს. მეოთხე დღეს ჩატარდა საინტერესო სამოძებლო გაკვეთილი მშობლიურ ენაში (III კლასი, მასწავლებელი - ლალი ბათინაშვილი). პედაგოგმა აღნიშნა, რომ ყოველი ადამიანი ცალკე ინდივიდია, ამდენად, სასწავლო პროცესი, ამა თუ იმ პედაგოგის შემთხვევაში, ფრიად საინტერესო და განსხვავებულია. კოლეგებთან კონტაქტი დადებითად მოქმედებს პედაგოგის პროფესიულ განვითარებაზე და მისი მუშაობის აუცილებელი შემადგენელი კომპონენტია.

ჩატარდა ინტეგრირებული სამოძებლო გაკვეთილი II კლასში (მასწავლებელი - ინგა კაჭკაჭაშვილი). საგნები - ქართული და ბუნება, გაკვეთილის თემა „ჩემი სამშობლო“. ინგა კაჭკაჭაშვილი: „არაჩვეულებრივი გრძობაა, როდესაც გამოცდილებას უზიარებ სხვას და გინონებენ, გეთანხმებიან. პროექტის განხორციელებამ ხელი შეუწყო სწავლებისა და სწავლის ახალი მიდგომების დანერგვას, მოტივაციის ამაღლებას, კვანძი შეიკრა: კვლევა-ძიება, ინფორმაციის მოპოვება, მოტივირებული გაკვეთილი - აი, პროექტის რეალური შედეგი.“ კვირეულის მეხუთე დღე დაემთხვა დედაენის საერთაშორისო დღეს, რომელიც საინტერესოდ წარმოგვიდგინა. ეს დღე ღონისძიებათა კომპლექსით აღინიშნა: ჩატარდა აქცია - „დედაენა ჩვენი სახლია“, ბავშვებმა ნახეს ფილმი „ჩვენი ეზოს ამბები“, სერია - „ვინ დაყარა?“. ფილმის განხილვისა და მსჯელობის შემდეგ, გადანიშნეს დაესუფთავებინათ ეზო, ანუ დედაენა, რომელიც შველას ითხოვს, რადგან

„დედაენა ნაგავი იძირება.“ კვირეულის ბოლო აკორდი იყო ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიცია თემაზე: „ო, ენა ჩემო“, მეორეკლასელების მონაწილეობით; ბავშვებმა კიდევ ერთხელ გაიხსენეს 1978 წლის 14 აპრილი. წაიკითხეს ლექსები ქართულ ენაზე, მადლობა გადაუხადეს ძია იაკობს, რომ ასეთი მემკვიდრეობა დაგვიტოვა და დადეს ფიცი, რომ „დედა ენას ჭაღარა ვერ მოერევა, ბერმუხასავით ძლიერი და ფესვებდაგმული იქნება ქართველი კაცის გულსა და გონებაში.“ ღონისძიების ბოლოს სკოლის დირექტორმა, მარო ჩხიტუნიძემ, მადლობა გადაუხადა კვირეულის ორგანიზატორს, ინგა კაჭკაჭაშვილს და მოსწავლეებს, რომლებმაც ასეთი ლამაზი დღეები გვაჩუქეს. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო ჩვენი მასწავლებლების ფასდაუდებელი შრომის აღიარება მშობლებთან ერთად, რომლებიც აქტიურად იყვნენ ჩართულნი კვირეულში. ნინო კაჭკაჭაშვილი არლის საჯარო სკოლის მასწავლებელი

ერთი დღე სკოლის სხოვრებაში

თბილისის 178-ე საჯარო სკოლაში ღია კარის დღეს ერთი მიზანი ჰქონდა - მჭიდრო კონტაქტი თემთან, ქსელურ სკოლებთან, „პრეზიდენტის სტიპენდიანტთა კლუბთან“. სკოლის მასწავლებლებს სურდათ გამოცდილება კოლეგებისთვის გაეზიარებინათ.

სკოლაში მოსულ სტუმრებს მოსწავლეები ბუკლეტებით ეგებებოდნენ. ეს ერთგვარი გზამკვლევი იყო - სტუმარს საშუალება ჰქონდა, თავად ამოერჩია მისთვის სასურველ რომელ გაკვეთილს თუ ლონისძიებას დასწრებოდა. არჩევანი მართლაც დიდი იყო. ყველა საგნის მასწავლებელი იზოვიდა თავისთვის საინტერესოს.

პირველ გაკვეთილზე ხელოვნების მასწავლებელმა მიიღო სტუმრები. გაკვეთილის თემა იყო - „გზა თანამედროვე ხელოვნებისკენ“. **ირმა კელაპტრიშვილი** მოსწავლეები 4 ჯგუფად დაჰყო. თემებიც საინტერესო მიაჩნდა. მოსწავლეებს უნდა შეეჯამებინათ სხვადასხვა ეპოქა. ერთს აღმოსავლური ხელოვნება შეხვდა, მეორეს - მიქელანჯელოს შემოქმედება, მესამეს - ძველი ქართული ნიგნის ილუსტრაციები, მეოთხეს - ლეონარდო და ვინჩის შემოქმედება. ჯგუფებმა კომპიუტერებთან იმუშავეს და თავიანთი ხედვა წარმოადგინეს მოცემული დავალებების ირგვლივ. გაკვეთილმა დიდი მოწონება დაიმსახურა.

მეორე გაკვეთილზე სტუმრები ჰყავდათ დაწყებითი კლასის მასწავლებლებს - **ირინე ჩიტაძესა** (მათემატიკა) და **ირმა თანდილაშვილს** (ქართული ენა). პირველკლასელები სტუმრებმა არ დააბნია, პირობით, ხალისით იმუშავეს. ერთმა კლასმა ოცის ფარგლებში მათემატიკური მოქმედებების კარგი ცოდნა გამოამჟღავნა, მეორემ - ნელინადის დროების სათანადოდ წარმოდგენა-დახასიათება შეძლო. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს იყო თანამედროვე მეთოდებზე აგებული გაკვეთილები, ამიტომაც განწყობა, მოტივაცია, ინტეგრირება და სხვა აქტივობები გაკვეთილს მიზანმიმართულსა და საინტერესოს ხდიდა.

მესამე გაკვეთილზე იმატა სტუმრების რიცხვმა. განსაკუთრებით ინტეგრირებულმა გაკვეთილმა მიიქცია ყურადღება. **მეგი იაკობაშვილი** (მათემატიკა) და **მზია კელაპტრიშვილი** (მუსიკა) დამსწრეებს ინტეგრირებული გაკ-

ვეთილი შესთავაზეს - მათემატიკური კანონზომიერებანი მუსიკაში. მეცხრეკლასელებმა და მასწავლებლებმა დამსწრენი თავიანთი აღმოჩენებით განაცვიფრეს.

სტუმართა ნაწილი მესამეკლასელებს სტუმრობდა. მასწავლებელმა **მერი კაკრიანიძე** და მისმა აღსაზრდელებმა სასკოლო პროექტის „13 ასურელი მამის კვლადაკვალ“ (პროექტის ხელმძღვანელი - დირექტორის მოადგილე **ნანა მოსემვილი**) ფარგლებში, წარმოადგინეს ღირსი მამა ანტონ მარტყოფელის ცხოვრება და მოღვაწეობა. მოსწავლეების მიერ გადაღებულმა ვიდეო-ფილმმა ყველა აღტაცებაში მოიყვანა. ბავშვები დახვეწილი გამართული ქართული წარმოდგენდნენ ამ წმინდანის ცხოვრებას. პრეზენტაციამ დიდი მოწონება დაიმსახურა.

მეოთხე კლასში ახალი მეთოდებით აგებული გაკვეთილები აჩვენეს სტუმრებს პედაგოგმა **მაია გერლიანმა**, გაკვეთილის თემა - ოჯახი (საგანი - ტოლერანტობა), ბიოლოგიის მასწავლებელმა, **ნანა ცხადიაშვილი**, თემა - „ტყის ბიოეკოლოგია“, მშობლებმა ერთხმად აღნიშნეს, რომ პროექტი ნამდვილად საინტერესოა და ისურვეს, გავრცელდეს ქსელურ სკოლებში.

მეხუთე გაკვეთილზე, მეფრთ-

ვეთი კლასში, ფრანგული ენის მასწავლებელი **დალი დათინაშვილი** და მისი მოსწავლეები ლამაზ ნუთებს ჩუქნიდნენ დამსწრეთ - სიყვარული ფრანგულად და ქართულად. ბავშვები კითხულობდნენ გამოჩენილ ადამიანთა პირად სასიყვარულო წერილებს ქართულ და ფრანგულ ენებზე. ეს იყო სინაზით სავსე გაკვეთილი და ამიტომაც გულგრილი არავინ დარჩენილა. მეექვსე გაკვეთილზე ისტორიის კაბინეტში გადაინაცვლეს სტუმრებმა. მეცხრეკლასელებს ისტორიის სახელმძღვანელოს ავტორი, ქალბატონი **თამარ მალაზონია** ჰყავდათ მოწვეული. თემა ფრანგული საინტერესო იყო - „ბედის ზვირთებზე დაქვანობით, ვით ნაფოტები“ - გიორგი სააკაძე. ბუნებრივია, გიორგი სააკაძის პიროვნება დიდ ინტერესს იწვევს საზოგადოებაში. ამიტომაც მისი ბიოგრაფიის ცხოვრების შესახებ დებატები შემოგვთავაზეს ქალბატონმა **ლია ჯანაშიამ** და მისმა მოსწავლეებმა. დებატები ერთობ საინტერესოდ წარიმართა. მოსწავლეები კარგად ფლობდნენ დებატების წარმართვის ხელოვნებას. მათ მასწავლებლის მიერ დასმული კითხვები ეხმარებოდათ ემსჯელათ, ეკამათათ, თავისუფლად წარმოედგინათ თავიანთი მოსაზრება, გაეკეთებინათ დასკვნა. ბავ-

შეები მოხერხებულად იყენებდნენ არგუმენტებს სხვადასხვა წყაროებიდან, რაც გაკვეთილს აკადემიურობას მატებდა. დებატებში აქტიურად ჩაებნენ დამსწრე მასწავლებლები, ისტორიკოსები, რომლებიც მოსწავლეთა აზროვნებით აღფრთოვანებულნი დარჩნენ. გაკვეთილის ბოლოს ქალბატონმა **თამარ მალაზონიამ** სახელმძღვანელოსთან დაკავშირებულ მოსწავლეთა შეკითხვებს უპასუხა. მან დადებითად შეაფასა გაკვეთილი და ისურვა, რომ ავტორებთან ასეთი შეხვედრები მომავალშიც გაიმართოს.

მეექვსე გაკვეთილზე დირექტორის მოადგილე, ქალბატონი **ნანა ლაბაძე** VII-კლასელებთან ატარებდა ღია გაკვეთილს თემაზე „ჟანგბადი და წყალი“. ეს იყო დამატებითი გაკვეთილი როლური თამაშებით. შემდეგ მოეწყო კონკურსი ძირითად საყოფაცხოვრებო ნივთიერებებს შორის. ბავშვებმა კარგად მოიხილეს როლები, ამიტომაც სკოლის დირექტორმა, ქალბატონმა **მანანა სამხარაძემ** ნივთებით დააჯილდოვა წყლისა და ჟანგბადის როლების შემსრულებლები. გაკვეთილი სახალისო იყო და დამსწრეთა დიდი მოწონება დაიმსახურა.

მეექვსე გაკვეთილზე ჩატარდა ლონისძიება მათემატიკური რეიტინგი - შეჯამება (პედაგოგები: **დორო თხელიძე**, **თამარ კამკამიძე** და **ციცია დავითაშვილი**) VIII-კლასელებმა მათემატიკის ცოდნით გამოიჩინეს თავი. გამოვლენად საუკეთესო გუნდური ნაკრები.

სააქტო დარბაზში კი მესამე კლასი (მასწავლებლები - **ია ნიკოლაური**, **ხათუნა არველიძე** და **ბადრი მიქაძე**) ლამაზ ლონისძიებას სთავაზობდა სტუმრებს - „ყველაფერი სიყვარულით იწყება“- ეს იყო მუსიკალური კომპოზიცია. ლექსებს სიმღერები ცვლიდა, სიმღერებს - ცეკვები, მაგრამ ყველაზე ამაღლებელი დედა-შვილის, **მარინე** და **თემო კახანაძეების** ნამღერი „დედა-შვილობა“ იყო. მისაბაძია მშობლთა ჩართულობა არა მარტო ამ ლონისძიებაში, არამედ ამ დღის მომზადებაში, ასევე დასწრება-დათვალიერებაში. მათი ემოციები აისახა შთაბეჭდილებების ნიგნში.

ფიზკულტურის დარბაზში კი ამ დროს „მზიარული სტარტების“ გამო მოსწავლეთა ფრიაული ცას სწევდებოდა (მასწავლებელი - **ლელა ხარატიძე**). ეჯიბრებოდნენ პარალელური V კლასების მოსწავლეები. დაძაბული ორთაბრძოლა V2 კლასის გამარჯვებით დამთავრდა.

ამ დღეს სკოლის ფოიეში საქველმოქმედო აქციაც გაიმართა დევიზით: „დავეხმაროთ სკოლის ბიბლიოთეკას“. მოსწავლეებმა და მასწავლებლებმა საკუთარი ნაშუქვრების გამოფენა-გაყიდვა მოაწყვეს (მასწავლებელი - **ნანა ხატიაშვილი**). შემოსული თანხა ბიბლიოთეკის ფონდის გამდიდრებას მოხმარდება.

სტუმრები კმაყოფილნი ტოვებდნენ სკოლას. შინაარსიანი დღისათვის მადლობას უხდოდნენ ღია კარის დღის ინიციატორებსა და სკოლის წინამძღვრებს - სკოლის დირექტორს ქალბატონ მანანა სამხარაძეს, დირექტორის მოადგილეს - ნანა ლაბაძესა და ნანა მოსემვილს.

მარინა პინიძე

მიიქძვნა ილია ვეკუას იუზილეს

30 აპრილს, გაკვეთილების შემდეგ, აფხაზეთის №1 საჯარო სკოლაში ორსაათიანი ლონისძიება - **გუნდური მათემატიკური ჭიდილი ჩატარდა**, რომელიც ქართველი მათემატიკოსის, აკადემიკოს **ილია ნესტორის ძე ვეკუას** იუბილეს მიეძღვნა. მონაწილეობდნენ V და VI კლასის მოსწავლეები. თითო გუნდი 6 მოსწავლისგან შედგებოდა. V კლასის გუნდის სახელწოდება იყო „**კენტები**“, ხოლო VI კლასისა - „**ლუნები**“. მოსწავლეებს 6 სხვადასხვა ტიპისა და ხარისხის ამოცანა (დავალება) მიეცა. ესწრებოდნენ მონაწილე მოსწავლეების მშობლები და მასწავლებლები.

სტუმრები გაეცნენ **ილია ნესტორის ძე ვეკუას** ბიოგრაფიას. ყველა ამოცანა 2 ქულით ფასდებოდა. ჟიურის წევრები იყვნენ: მათემატიკის კათედრის გამგე, ქალბატონი **ჯულიეტა ჭანტურია**, მათემატიკის პედაგოგები, ქალბატონები: **ნათელა საჯაია** და **ზიტა ჯიქია**. ლონისძიება შემდეგნაირად წარიმართა: გუნდმა „**ლუნები**“ გამოიწვია მეორე გუნდის - „**კენტების**“ წარმომადგენელი, რომელიც მომხსენებელი იყო, ოპონენტი კი - გამომწვევი გუნდის მონაწილე; ერთი და იმავე ამოცანაზე კამათი გაიმართა. ჟიურიმ წყვილების გამოსვლა სათანადოდ შეაფასა. ასპა-

რეზობის 45 წუთის შემდეგ გამოცხადდა მუსიკალური პაუზა და მოსწავლეებს განტვირთვის საშუალება მიეცათ. გაიმარჯვა გუნდმა „**ლუნები**“. შეჯამების მიზნით, ყველა მონაწილემ შეავსო T სქემა (დრო - 5 წთ.) - რა დაგეხმარათ ამოცანის ამოხსნაში: ცოდნა, გავლელი მასალის ყოველდღიური ვარჯიში, ამოცანის პირობის ყურადღებით გაცნობა; რა არის საჭირო დისკუსიის უკეთ წარმართვისათვის: მონდომება, ყურადღებით მოსმენა, გამარჯვების რწმენა, სწავლა და შრომა...

ასამთ შამუშია

საკუთარი პროექტების გამოფენა

მაისის დასაწყისში, ქუთაისის №17 სკოლაში (დირექტორი ირინე ჯგერენია), ტრადიციულად, ღია კარის დღე გაიმართა.

ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად მოენყო საგნობრივი კათედრების - ქართული ენისა და ლიტერატურის (თავმჯდომარე - ნანა ხაჭაპურიძე); მათემატიკის (თავმჯდომარე - მარინე თურქაძე); საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა (თავმჯდომარე - ეკა მურუსიძე); საზოგადოებრივ მეცნიერებათა (თავმჯდომარე - მაცა ბარბაქაძე); ფიზიკური აღზრდისა და ესთეტიკის (თავმჯდომარე - ნუნუ სენიაშვილი); უცხო ენების (თავმჯდომარე - მარინე ნაცვლიშვილი); დაწყებითების (თავმჯდომარე - ნანა მესხაძე) - ნამუშევართა გამოფენა-დათვალიერება. კათედრებმა წარმოადგინეს 2008-2009 სასწავლო წლის განმავლობაში განხორციელებული პროექტები, ღონისძიებები, აქტივობები, ღია ინტერაქტიული და ინტერაქტიული გაკვეთილების გამოყენებულ მასალებთან და მოსწავლეთა პორტფოლიოები, კათედრების სამუშაო გეგმები, თვალსაჩინოებები, საგაკვეთილო პროცესში გამოყენებული სხვადასხვა ტიპის რესურსები. დაინტერესებული პირებისათვის ნამუშევრების პრეზენტაციას ახდენდნენ პედაგოგები და მოსწავლეები. სტუმრებს, ასევე, მასპინძლობდა სკოლის განაგრძობელი ჯგუფის ბაზაზე ჩამოყალიბებული ყვავილების მოყვარულთა კლუბი „კაქტუსი“ (ხელმძღვანელი - ლეილა ბარბაქაძე). სამკითხველო დარბაზში სტუმრებს შეხვედრა მოუწყო შემოქმედთა კლუბმა (ხელმძღვანელი - თამილა ჯვანაძე, ნუნუ სენიაშვილი), მათ წარმოადგინეს მუსიკალური ნომრები, პატარა მხატვართა ნამუშევრები, ჩანახატიები. აგრეთვე გაიმართა დიდი რუსი მწერლის - ლევ ტოლსტოის 180 წლის იუბილესადმი მიძღვნილი კონფერენცია (ხელმძღვანელები: ლია ქირია, ირინა კუდრიავევა). აქვე რუსული საზოგადოების თავმჯდომარე, გიორგი ტრიაშხია სკოლის დირექტორს სამასხვორო ნიგინა გადასცა.

ღია კარის დღეზე მოსწავლეთა თვითმმართველობამ წლის განმავლობაში განხორციელებული აქტივობები და პროექტები წარმოადგინა, მოსწავლეთა კომპანია „პი-ლიგირიგები“ თიხის ნანარამის და ხელნაკეთი სამაჯურების გამოფენა-გაყიდვა გამართა. გამოფენაზე წარმოდგენილ იქნა III¹ (კლასის ხელმძღვანელი - მანანა ორბელიანი), III² (კლასის ხელმძღვანელი - ნინო გერაძე), VIII² (კლასის ხელმძღვანელი - ირინა ადამიშვილი) და IX¹ (კლასის ხელმძღვანელი - მარცა ბარბაქაძე) კლასის მიერ განხორციელებული სადაზროებლო პროექტები. სტუმრები დეტალურად გაეცნენ V¹ კლასის (კლასის ხელმძღვანელი - ნატო კუჭერაძე) სამუშაო გეგმას და დაესწრნენ ინგლისური ენისა და მუსიკის ინტერაქტიულ გაკვეთილს III² კლასში (პედაგოგი - ზურაბ მუშუყანიანი), რომელმაც განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა სტუმრებზე.

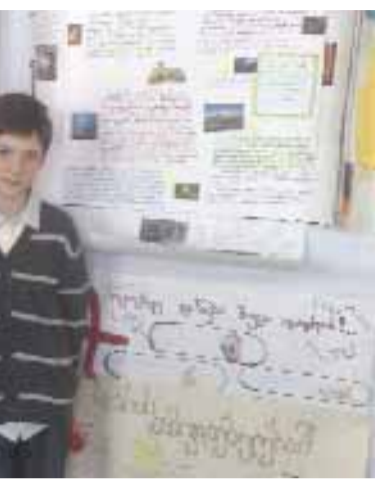

ღია კარის დღის შემდეგი ეტაპი იყო შეხვედრის ოფიციალური ნაწილი, რომელიც III³ კლასის (კლასის ხელმძღვანელი - მაცა გიორგაძე) მოსწავლემ, ვალერიან შიუკაშვილის სახელობის კონკურსის ლაურეატმა ელენე სვანაძემ გიორგი პრელუდიების შესრულებით გახსნა.

სკოლის დირექტორმა, ირინე ჯგერენიამ საზოგადოებას წარუდგინა მოწვეული სტუმრები. მან ისაუბრა პარტნიორულ პროექტზე, რუსთავის რუსულენოვან №3 და ქუთაისის №17 საჯარო სკოლებს შორის. რუსთავის №3 საჯარო სკოლის დირექტორი ბექა შათერიშვილი მიესალმა სტუმრებს, სამასხვორო საჩუქარი გადასცა სკოლის დირექტორს და №17 საჯარო სკოლა რუსთავში ორდღიანი ვიზიტით მიიწვია.

სტუმრებს, ასევე, მიესალმა რუსთავის №3 საჯარო სკოლის დირექტორის პირველი მოადგილე ვლადიმერ გირინი, რომელმაც ისაუბრა სკოლების თანამშრომლობის ისტორიაზე. სტუმარმა მოსწავლეთა წარმომადგენელ კლიბი ელექტრონული ვერსიით. ქუთაისის №17 საჯარო სკოლის ტრადიციულად წამყვანებმა - XII² კლასის მოსწავლეთა, ბექა გაბადაძე და თინათინ ბანძელაძემ, XI¹ კლასის მოსწავლემ, რამინ ჯინჭარაძემ მოსწავლეთა და მოსწავლეთა მიერ განხორციელებული საგანმანათლებლო, სამოქალაქო და კულტურული პროექტები წარმოადგინეს.

განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა მესუთეკლასელი თამუნა სიხარულიძის მიერ როიალთან შესრულებულმა ნუნუ გაბუნიას სიმღერამ „თბილისი“ (ხელმძღვანელი - ნუნუ სენიაშვილი). კვლავ გამოვლინდა წლის „ქალბატონი და ბატონი პროექტი“. „ბატონი პროექტის“ ტიტული შეინარჩუნა XII² კლასის მოსწავლემ, ბექა გაბადაძემ, ხოლო „ქალბატონი პროექტის“ ტიტული ხელოვნების მასწავლებელ თეა სულაბერიძეს მიენიჭა. „ქალბატონი და ბატონი პროექტს“ დაფნის გვირგვინები გადასცა სამეურვეო საბჭოს თავმჯდომარემ, ქალბატონმა რუსუდანი ქემოკლიძემ.

ნატოს საიუბილეო დღისადმი მოსწავლეთა თვითმმართველობის მიერ განხორციელებული პროექტის დამუშავებაში ხელშეწყობისა და თანამშრომლობისათვის ისტორიის მასწავლებელი მანანა ტყეშელაშვილი სკოლის დირექციისა და მოსწავლეთა თვითმმართველობის მიერ სივლეითა და ნიგნებით დაჯილდოვდა.

IX⁴ კლასის მოსწავლეთა წარმომადგენელმა ახალი პროექტი „ჩემი პირი“ და დამსწრე საზოგადოებას მსოფლიოსა და ევროპის პრიზორი სამბოში, XII⁴ კლასის მოსწავლე გენადი ჩირგაძემ გადასცა, მას მედელები გადასცა ღირსების ორდენის კავალერმა, დამსახურებულმა მწვრთნელმა სამბოში, ქუთაისის მკვიდრმა, გივი სარდანაძემ.

სკოლის კულტურისა და ტრადიციის შესაბამისად, მესამე და მეორე ხარისხის აკადემიურად ნარჩინებული მეთორმეტე კლასის მოსწავლეთა შესაბამისი სივლეებით დაჯილდოვდნენ, ხოლო პირველი ხარისხის ნარჩინებულნი - ნინო თედორაძე (კლასის ხელმძღვანელი - მარგალიტა მამაგვიშვილი), თინათინ ბანძელაძე და ბექა გაბადაძე (კლასის ხელმძღვანელი - ხათუნა ლანჩავა) სკოლის მიერ ექსკლუზიურად დამზადებული მედელებითა და დიპლომებით დაჯილდოვდნენ. მეთორმეტე კლასის მოსწავლეთა

მა, მაღლიერებისა და პატივისცემის ნიშნად, სკოლას ციფრული ვიდეოკამერა უსასხვორეს. ღია კარის დღეზე კიდევ ერთ ახალ ტრადიციას ჩაეყარა საფუძველი, წლის საუკეთესო კათედრის გამოსავლენად, დღის დასაწყისში, სტუმრებს შეფასების ფურცლები დაურიგდა. შეჯამების შედეგად (პედაგოგის თავმჯდომარე - ხათუნა ლანჩავა) გამოვლენილი გამარჯვებული - საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა კათედრა (თავმჯდომარე - ეკა მურუსიძე) სკოლის დირექტორმა გარდამავალი თასით დააჯილდოვა.

ქალბატონმა ირინემ საზოგადოებას ახალგაზრდა მწერალი ზვიად კვარაცხელია წარუდგინა და სტუმრები სამკითხველო დარბაზში, ნიგნის „შაჰ“ პრეზენტაციაზე მიიწვია. პრეზენტაცია საინტერესოდ წარმოიქმნა რუსთავის №3 საჯარო სკოლის მოსწავლეთაგან. გაიმართა დისკუსია, რომელშიც მონაწილეობდნენ: მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე თეიმურაზ ლანჩავა და მოადგილე მაცაო ლოსაბერიძე, მწერალი ცირა ყურაშვილი, ზუგდიდის №4 საჯარო სკოლის დირექტორი ხათუნა დარასელია, ქუთაისის №41 საჯარო სკოლის პედაგოგი ლია კუხიანიძე, №17 სკოლის პედაგოგები - ლალი ლანჩავა, მანანა სოსიაძე და მოსწავლენი.

დასასრულს შედგა ექსკლუზიური, მარშრუტი - ქუთაისი-გელათი-ბაგრატიონის ტაძარი. ექსკლუზიის ამ დღისათვის მომზადებული გიდეები, X² კლასის მოსწავლეთა - ხატია ყურაშვილი და ნინო გვამბერაძე უძღვებოდნენ.

გთავაზობთ სტუმრების ჩანაწერებს შთაბეჭდილებათა ნიგნო:

გიორგი ტყეშელაშვილი, ქუთაისის №3 საჯარო სკოლის V კლასის მოსწავლე: „2009 წლის 3 მაისის მიმოხილვით ვიყავი ქუთაისის №17 საჯარო სკოლაში ღია კარის დღეზე. ქალბატონი ირინე ჯგერენიას მასპინძლობდა რუსთავის №3 საჯარო სკოლას, ასევე იყვნენ მოწვეული სტუმრები. მე პირველად ვიყავი ღია კარის დღეზე, რამაც წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე. ამ გამოფენაზე ბევრი საინტერესო რამ გავიგე. განსაკუთრებით ჩემი ყურადღება მიიპყრო სკოლაში არსებული ყვავილების მოყვარულთა კლუბმა „კაქტუსი“. გარდა ამისა, ძალიან მომეწონა სკოლის ბიბლიოთეკა. ყველაფერი ძალიან კარგად იყო ორგანიზებული. ასევე, მომეწონა მესამე კლასის მოსწავლე ელენე სვანაძის მიერ შესრულებული გიორგის პრელუდები. დიდ მადლობას ვუხდის ქალბატონ ირინე ჯგერენიას იმისათვის, რომ მიმიპატიჟა ღია კარის დღეზე. ვუსურვებ დიდ წარმატებას“.

გიორგი ბენიძე, №17 საჯარო სკოლის XI კლასის მოსწავლე: „მოსწავლე ვარ რომ ორ სკოლას შორის მეგობრობას ჩაეყარა საფუძველი და ჩვენი სტუმრები დაინტერესდნენ წარმოდგენილი მასალებით“.

ალეკო მაჩალაძე, №17 საჯარო სკოლის X კლასის მოსწავლე: „განსაკუთრებით კმაყოფილი დავრჩი

გელათისა და ბაგრატის ტაძრის სტუმრებთან ერთად დათვალიერებით, რადგან უფრო კარგად გავიცანით ერთმანეთი და ემოციები იმდენად ძლიერი იყო, რომ განშორება გავვიძინებოდა“.

ვერა გაბიაშვილი, №17 საჯარო სკოლის X კლასის მოსწავლე: „ძალიან მომეწონა ბავშვების ჩვენადმი დამოკიდებულება. მათ დიდი ინტერესი გამოამჟღავნეს პროექტების დათვალიერებისას. ეს დღე განსაკუთრებული იყო ჩემთვის, რადგან ბაგრატის ტაძარში ვიდის მოვალეობა მე და ჩემმა მეგობარმა დანა გივიშვილმა შევასრულეთ“.

სალომე მორჩიაშვილი, №17 საჯარო სკოლის IX კლასის მოსწავლე: „ჩვენმა სტუმრებმა არა მარტო დათვალიერეს გამოფენა, არამედ დიდი ინტერესი გამოავლინეს თითოეული პროექტისადმი, გაუჩნდათ საინტერესო კითხვები და ჩვენც ვცდილობდით ამომწურავი პასუხები გავეცა“.

სოფი ფორჩუა, ქუთაისის №7 საჯარო სკოლის X კლასის მოსწავლე: „აღფრთხილებული ვარ ამ მართლაც არაჩვეულებრივი გამოფენით. დღემდე ვერ წარმოვიდგინებ, მხატვრისა და არქიტექტორის გარდა, სხვა პროფესიის ადამიანს გამოფენის მოწყობა თუ შეეძლო... დიდი ინტერესით მოვდიოდი, მაგრამ ნანახმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა“.

ბექა შათერიშვილი, რუსთავის №3 საჯარო სკოლის დირექტორი: „შთაბეჭდილება? სიტყვა არ ეყოფა იმ ემოციებს, რაც ჩვენში გამოიწვია. ეს იყო ზრდაპრული, საოცარი ვიზიტი, დახვედრა თქვენი მხრიდან. ვიმეგობროთ, №17 სკოლავ“

Владимир Гуринович заместитель директора Руставской муниципальной русской школы №17: „Мы гости - делегация школы №17 г.Рустави выражаем большую благодарность коллективу школы и Великому Кутаисиру Сеозди мы убедились что школа №17 во главе с директором Ириной - лучша школа Кутаисирррр Так держатеррр“

მარინე უკლება

P.S. ნათქვამია, გაგონილს ნანახი სჯობს. №17 სკოლაში ღია კარის დღეზე დასწრებამ კიდევ ერთხელ დამარწმუნა ამ ფრაზის ჭეშმარიტებაში. პირველად უფრო „მასწავლებელში“ (№1 01.01.2009 წ.) გვეცანი სტატიას ამ სკოლის შესახებ, ჩემი ყურადღება მიიქცია ლოგომ - „ქალბატონი და ბატონი პროექტი“... მაგრამ ეს, თურმე, არაფერი ყოფილა იმ დიდ და საინტერესო მუშაობასთან, რაც ამჟამად ვიხილე სკოლის მიერ განხორციელებული პროექტების სახით. მაისის დასასრულს ქუთაისელ მოსწავლეებს რუსთავში ელოდებიან...

ათობოცა

ბიოლოგიის ბაკვეთილი. VII კლასი

გაკვეთილის თემა: ეკოსისტემების ბიოტური ფაქტორები.

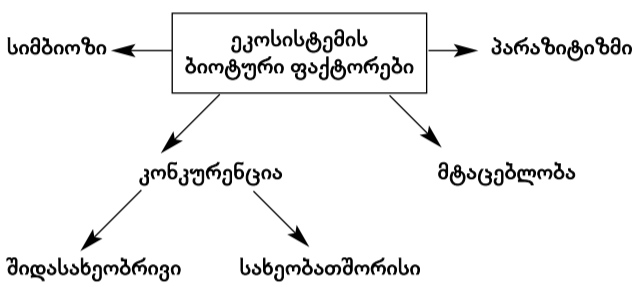
გაკვეთილის მიზანი: მოსწავლემ შეძლოს ეკოსისტემაში არსებული ბიოტური ფაქტორების დახასიათება...

გამოყენებული მასალა: თაბახის ფურცლები, სურათები, ცხრილი, სქემა

გაკვეთილის დრო: 45 წუთი.

გაკვეთილის მსვლელობა:

კლასს მიემართავ, რომ ეკოსისტემაში ცოცხალ ორგანიზმებს შორის გარკვეული ურთიერთობები ჩამოყალიბდა...

ვინცებთ თითოეული კომპონენტის განხილვას.

მოსწავლეებს ვკითხავ, თუ როგორ ესმით სიტყვა „კონკურენცია“, ვთხოვ, მოიყვანონ მაგალითები ადამიანების ცხოვრებიდან...

მივდივართ დასკვნამდე, რომ ერთ სასიცოცხლო გარემოში მცხოვრებ ორგანიზმებს ხშირად სჭირდება ერთნაირი პირობები...

კონკურენცია ორი სახისაა - შიდასახეობრივი და სახეობათშორისი. როგორც წესი, კონკურენცია ორივე მონაწილე...

ორგანიზმისთვის საზიანოა. შემდეგ კლასს დავყოფ ჯგუფებად და ვთხოვ, მოიყვანონ ორივე სახის კონკურენციის სამსამი მაგალითი (5 წთ.).

პრეზენტაციები (6 წთ.).

პრეზენტაციების შემდეგ მოსწავლეებს ვეტყვი, რომ ეკოსისტემაში ორგანიზმებს შორის არსებობს ურთიერთსასარგებლო ურთიერთობებიც, რომელიც სიმბიოზის სახელწოდებითაა ცნობილი...

შემდეგ მოსწავლეებს ვთხოვ, მოიყვანონ შესაბამისი მაგალითები (3 წთ.).

საუბრის შემდეგ ვინცებთ მტაცებლობის განხილვას. ურთიერთობა მტაცებელი-მსხვერპლი ფართოდაა გავრცელებული ბუნებაში...

შემდეგ მოსწავლეებს ვგუფებში დავურიგებ მტაცებლების და მსხვერპლის ორ-ორ სურათს და ვთხოვ, აღწერონ ეს ორგანიზმები...

პრეზენტაციები (7 წთ.).

მივდივართ დასკვნამდე, რომ მტაცებლებს აქვთ ბრწყინვალე, მძლავრი ალესილი კბილები, ძლიერი ნისკარტი, ნადირობის ტექნიკა, კარგი ყნოსვა და მხედველობა...

ბოლოს აღვნიშნავთ, რომ მტაცებლობის შედეგად არ ხდება მათი მსხვერპლის სრული განადგურება, რადგანაც, მტაცებელი უპირატესად სუსტ და ავადმყოფ ცხოველს იჭერს...

ცელები უპირატესად სუსტ და ავადმყოფ ცხოველს იჭერს, რაც, თავის მხრივ, გარკვეულ დადებით ზეგავლენას ახდენს მსხვერპლის პოპულაციაზე...

პარაზიტიზმის განხილვისას მოსწავლეებს ვეტყვი, რომ პარაზიტიზმი თანაცხოვრების ისეთი ფორმაა, როდესაც ერთი ორგანიზმი მეორე ორგანიზმს საბინადრო გარემოდ იყენებს...

შემდეგ მოსწავლეებს ვთხოვ, მოიყვანონ პარაზიტიზმის მაგალითები (2 წთ.).

ბიოტური ფაქტორების განხილვისას მოსწავლეებს ვეტყვი, რომ ყოველ მათგანს შეფარდებითი ხასიათი აქვს და არც ერთი მათგანი არ არის აბსოლუტური...

გაკვეთილის შეჯამების მიზნით, დაფაზე ვკიდებ ცხრილს, რომელსაც ფრონტალური კითხვების საშუალებით შევავსებთ.

Table with 3 columns: ბიოტური ფაქტორები, მაგალითები, თანაცხოვრებისგან მიღებული სარგებელი ან ზიანი. Rows include სიმბიოზი, კონკურენცია, მტაცებლობა, პარაზიტიზმი.

(5 წთ.)

გაკვეთილის დასასრულს მოსწავლეებს მივცემ საშინაო დავალებას. მათ, აგრეთვე, უნდა შეავსონ ლექსიკონი...

ნატა გიჭიკაშვილი

ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი გაეროს ასოციაციის საერთაშორისო სკოლა

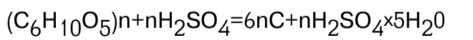
სახალისო ცდები ქიმიიდან „საიდუმლო წერილები“

„საიდუმლო წერილები“ მთელი სერია არსებობს. რამდენიმეს ამ სტატიამ გააცნობოთ.

სითბოთი გააფლავებული სიბართლე არსებობს წერილები, რომლებსაც მხოლოდ გათბობის შემდეგ წაიკითხავთ:

ა) სინჯარაში ნახევრამდე ჩაასხით წყალი. მინის წკირით კონცენტრირებული გოგირდმჟავიანი ბოთლიდან ფრთხილად ამოიღეთ ერთი წვეთი მჟავა და ჩაუშვით წყლიან სინჯარაში...

ამ ცდის მთელი ქიმიზმი იმაში მდგომარეობს, რომ გოგირდმჟავა წყალნაერთმედი ნივთიერებაა და ქალაღის გათბობისას მისგან (ანუ ცელულოზისგან) შეიწოვს და თვითონ შეიერთებს წყალს...

ბ) რეგოლუციონერებს ხშირად გამოუყენებიათ ხახვის წვენი, რათა მათი წერილები პოლიციანათვის უცნობი დარჩენილიყო...

გ) არსებობს გამოკრებადი საიდუმლო წერილებიც, რომელზედაც რამდენჯერმე შეიძლება გამოჩნდეს და ისევე გაქრეს დაწერილი ტექსტი.

არსებობს ისეთი საღებავები (მელნები), რომელთა გამოყენებით საიდუმლო წერილი მუდმივად საიდუმლოდ დარჩება...

ვას დააპირებს ადრესატი. შემდეგ კი ისევ უჩინარი გახდება.

ყველაზე ცნობილი და საუკეთესო ასეთ მელნებს შორის არის კობალტის ქლორიდი ან ნიტრატი (კრისტალპირატები). ამ მარილებს კრისტალური მუქი ყოლოსფერია, ხსნარი კი - ვარდისფერი...

კობალტის მარილზე არაფერი არ დაგიმატებიათ, მან კი ვერი მაინც შეიცვალა. საკმაოდ დამაინტრიგებელი მოვლენაა!

აი, რა ხდება ქიმიურად: გახურებისას კრისტალზე დაკარგა თავისი კრისტალიზაციური წყალი. თითქოს უმნიშვნელო ცვლილება მოხდა შედგენილობაში...

ამაში დასარწმუნებლად ჩაატარეთ ასეთი ცდა: ფაიფურის როდინში გასრისეთ კობალტის რომელიმე მარილის რამდენიმე კრისტალი და მიღებული ნაზი ვარდისფერი ფხვნილი ჩაყარეთ სინჯარაში...

დ) ასეთივე ცდა შეგიძლიათ ჩაატაროთ ზურმუხტისფერ-მწვანე ნიკელის ქლორიდის კრისტალზეც. მისი ოდნავი გახურებით ფხვნილი ყვითელ ფერს მიიღებს...

ყველაზე მნიშვნელოვანი ის არის, რომ, როგორც კი შეწყვეტთ გათბობას, როგორც ნიკელიანი, ასევე კობალტის მარილების ხსნარებით დაწერილი წერილები მალევე გაუფერულდება...

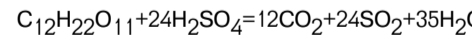
წაწერის ასეთი გაქრობა და კვლავ გამოჩენა, რამდენჯერაც გინდათ, იმდენჯერ შეგიძლიათ გაიმეოროთ.

ამ სტატიის პირველ ცდამო გოგირდმჟავის ჰიდროსკოპიულობა ვახსენეთ. იქ გოგირდმჟავა განზავებული იყო და ცელულოზიდან მხოლოდ წყალი შეიერთა...

ა) შაქრის დანახშირება. 30 გ. შაქრის ფხვნილს (უფრო ეფექტურია შაქრის მტკერი) დაასხით 26 მლ კონცენტრირებული გოგირდმჟავა...

ბ) სინჯარაში მოცულობის მეოთხედამდე, ჩაასხით კონცენტრირებული გოგირდმჟავა. შიგ ჩაყავით კანგაცილილი (ე.ი. თეთრი) ჯოხი...

გ) ქალაღისგან დახვეული „ჯოხი“ ჩაყავით კონცენტრირებულ H2SO4-ში. ცოტა ხნის შემდეგ მჟავაში ჩაძირული ქალაღის ნაწილი გაშავდება...

ეს ცდები პედაგოგებს საშუალებას მოგცემთ მოსწავლეებს კარგად დაამახსოვროთ, რომ კონცენტრირებული გოგირდმჟავა ძალიან ძლიერი დამჟანავებელი ნივთიერებაა...

მოსწავლეების სამუშაო მაგიდებზე კონცენტრირებული გოგირდმჟავა ყოველთვის ძალიან პატარა ჭურჭლი უნდა იდგეს. იმედია, გაითვალისწინებთ ჩემს რჩევებს.

მარიამ სურგულაძე

რუსებს ყველაფერში აჯობეს

საქართველოს 21-წლამდე მორაგბეთა ნაკრებმა ევროპის ჩემპიონატზე მეორე ადგილი დაიკავა, თუმცა იმას, თუ როგორ დაკარგეს ჩემპიონობა, სასწაული შეიძლება ეწოდოს. ფინალში ჩვენები რუმინელებს 17:0 უგებდნენ, მაგრამ მოახერხეს და 20:27 წააგეს. როგორ და რატომ მოხდა ასე, ახსნა მწვრთნელებსაც უჭირთ. არადა, ძლევამოსილად ჩატარებული პირველი ნახევრის შემდეგ ასეთი დასასრული ძნელი წარმოსადგენი გახლდათ.

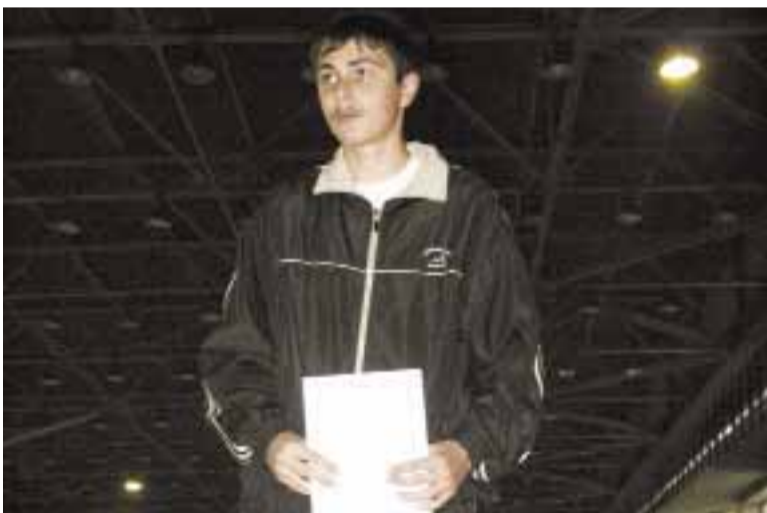
თუმცა ჩვენებისთვის უპრინციპულესი შეხვედრა რუსებთან გამართული ნახევარფინალი გამოდგა. პოლიტიკური ვითარებიდან გამომდინარე და სპორტის სხვა სახეობებისგან განსხვავებით, ქართულ-რუსული სარაგბო დაპირისპირება, ნებისმიერ ასაკში, უაღრესად დაძაბული და ნამდვილი ომია, როცა მეტოქეები ერთმანეთს არც თამაშში ინდობენ და არც - ჩხუბში. თუმცა ეს შერკინებები, ორივე ასპექტში, ქართველთა გამარჯვებით მთავრდება და გიორგობას, მაღრი-

დის სტადიონ „უნივერსიდადზე“ გამართული შეხვედრაც ამ ტრადიციის ზუსტი ალი-კვალი გამოდგა - ამჯერადაც იყო გუნდური ჩხუბი, რომელიც ისევ ქართველების წარმატებით დასრულდა და მატჩიც კვლავ მათ მოიგეს - 33:12.

ჩხუბი კი მე-60 წუთზე ატყდა, როცა ჩვენები 22:7 იგებდნენ. ამ დროს მეტოქემ ერთ-ერთი ქართველი მოედნის ხაზის იქით გაიყვანა, რაშიც მიუღებელი არაფერია, მაგრამ ამას არ დასჯერდა და ნაქცევის მიზნით ხელიც ჰკრა. ჩხუბიც ამან გამოიწვია, რაშიც რუსთა სათადარიგოებიც ჩაერივნენ, ჩვენი სამარქაფოები კი სკამიდან არც წამომდგარან, რადგან ამის საჭიროება არ იყო - მინდორზე მყოფმა ქართველებმა რუსთა მთელი გუნდი სცემეს. ამ ინციდენტმა რუსებზე კიდევ უფრო ცუდად იმოქმედა, ჩვენები კი, პირიქით - გაახელა და ანგარიშში სხვაობა გაზარდეს. საწყენია, რუმინელებთან ლამის მოგებული შეხვედრა რომ დათმეს და ჩემპიონის გვირგვინი მეტოქეს გაატანეს.

ლაშა ლულელაურის რეკორდი

ახმეტელმა მძლეოსანმა **ლაშა ლულელაურმა** სამხტომში საქართველოს ახალი რეკორდი დაამყარა - ამ უქმეებზე „დინამოზე“ გამართულ თბილისის ღია პირველობაზე 14,92-ზე გადახტა და მეტოქეები საგრძნობლად ჩამოიტოვა. აღსანიშნავია, რომ ქვეყნის წინა რეკორდიც მას ეკუთვნოდა, თუმცა ახლანდელი საგრძნობლად მეტია.

ლულელაურმა სიგრძეზეც საკმაოდ წარმატებით იხტუნავა - 6,98-ზე გადახტა, თუმცა ეს მხოლოდ მეორე შედეგი აღმოჩნდა. მაგრამ ისიც სათქმელია, რომ მას ასაკით ბევრად უფროსმა კონკურენტმა გაუსწრო. საერთოდ, ეს ტურნირი სწორედ უფროსებში ტარდებოდა, 14 წლის ლულელაურს კი იქ გამოსვლა არც უნებდა, მაგრამ, როგორც გამორჩეულად ნიჭიერი, გამოწვევის წესით, დაუშვეს და მანაც იმედევი გაამართლა. მთელი ტურნირი, ყველა ცდა ძალზე სტაბილურად ჩატარდა და სავსებით კანონზომიერად მოიპოვა ეს წარმატებები, მედლები, მაგრამ ამასობაში ერთი ცუდი ამბავიც გაიჩნდა - სწორედ ასაკის გამო, მას ზაფხულში გასამართ ახალგაზრდების მსოფლიო პირველობაზე გამოსვლის ნება არ დართეს.

ამავე ტურნირში თავი სხვა

ახალგაზრდებმაც გამოიჩინეს. განსაკუთრებით აღსანიშნავია 16 წლის ფოთელი **ლიკა ლოლუა**, რომელმაც 100 მ-ზე და 200 მ-ზე სირბილში გაიმარჯვა. ლულელაური და ლოლუა, გაისადა, სინგაპურში გასამართი ახალგაზრდობის I მსოფლიო ფესტივალისთვის ემზადებიან, სადაც, ამჟამინდელი შედეგებიდან გამომდინარე, არც მოხვედრა უნდა გაუჭირდეთ და არც - წარმატებით გამოსვლა.

ასევე კარგად გამოვიდა 14 წლის თბილისელი **სოფო ჩალაშვილი**, რომელიც 100 მეტრზე სირბილში მესამე ადგილზე გავიდა, 200-ზე კი ვერცხლი მოიპოვა. ორი ვერცხლი ირგუნა მისივე თანატოლმა, ბორჯომელმა **თინათინ პაპუაშვილმა** - 400 მ-ზე და 800 მ-ზე სირბილში. ვაჟებიდან აღსანიშნავია ახალციხელი **ანდრანიკ მატინიანის** კარგი გამოსვლა - ბრინჯაო 1500-ზე, ჩხორონწყელი **ბაჩანა ხორავას** ვერცხლი 100 მეტრზე სირბილში და ზუგდიდელი **დენის ჟვანიას** მეორე ადგილი 100-მეტრიან დისტანციაზე. ამჯერად მედლები ვერ მოიპოვეს, მაგრამ სპეციალისტთა ყურადღება მაინც დაიმსახურეს ოზურგეთელმა **ნიკოლოზ კარტავეცემ** და ქუთაისელმა **ბექა ჯიშკარიანმა**.

ანა ტატიშვილის წყვილი მოგება

19 წლის **ანა ტატიშვილი** წარმატებით ჩაება ფრანგულ სენ გოდენში, 50-ათასდოლარიან ტურნირში. ერთეულთა ტურნირის პირველ შეხვედრაში ანამ ბრიტანელი **ჯორჯ სტუბი** დაძაბულ ბრძოლაში 7:6; 7:5 დაჯაბნა, მერე კი წყვილებში კანადელ **ფინანთან** დუეტში ლუქსემბურგელი **მინელა** და ფრანგი **პერმანტიე** დაამარცხა.

ამ დღეებში ანტალიაში **ანა ჯიქია** ასპარეზობს და სანყისი შეხვედრა იმანაც მოიგო * ებრაელი **ბენ ჰაიმი** ორ სეტში დაამარცხა.

58-ე სკოლამ იმარჯვა

თანდათან ძალას იკრებს საქართველოს სკოლების პირველობა, რომელიც ჯერ რეგიონული პრინციპით ტარდებოდა. თბილისის ნონა გაფრინდაშვილის სახელობის ქადაკის სასახლეში დამთავრდა დედაქალაქის პირველობა, რომელშიც 13 ქულით 58-ე სკოლის გუნდმა გაიმარჯვა. რეგლამენტით, ყოველ გუნდში სამი ვაჟი და ერთი გოგონა გამოდის, მაგრამ ამ გუნდში გოგონები დომინირებენ - **სალომე ხაჭომია**, **ალეკო მერეზაშვილი**, **ელისაბედ ზარქუა** და **ანუკი ხაჭომია**, მწვრთნელი კი **პაატა ვაშაქიძე** გახლდათ. მეორე ად-

გილზე, 12 ქულით, 25-ე სკოლები გავიდნენ (**სოფიკო გურამიშვილი**, **გიორგი ქერაშვილი**, **რევაზ ჭყუასელი**, **სალომე სირაძე**), მესამეზე - 147-ე სკოლა, 11 ქულით (**გიორგი ლომიძე**, **ილია ზუმბულიძე**, **გიორგი ქანთარია**, **ანა ჭავჭავიძე**). ოქტომბერში, ისევ ამავე სასახლეში გასამართ ფინალურ ეტაპზე გამოსვლის უფლება 58-ე სკოლის გუნდმა მოიპოვა.

ამ დღეებში ანალოგიური ტურნირი ფოთში მიმდინარეობს სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონის სკოლებისთვის, რომელშიც 19 გუნდი ჩაება.

ახალგაზრდა რუსთაველთა წარმატება

რუსთაველმა კალათბურთელებმა, ბოლო ექვს წელიწადში, მესუთედ მოიგეს 20-წლამდელთა პირველობა. ფინალში მათი მეტოქე თბილისის „აკადემია“ გახლდათ, რომელსაც ჯერ მშობლიურ ქალაქში მოუგეს - 85:65, მერე კი თბილისშიც დაამარცხეს ძალზე დაძაბულ შეხვედრაში - 79:74. განმეორებითი მატჩისთვის აკადემიელებმა აგრარული უნივერსიტეტიდან **გიგი ბარბაქაძე** დაიმატეს და დიდხანს იგებდნენ კიდევ, მაგრამ რუსთაველთა ლიდერებმა - **აკაკი დვალიშვილი**, **მალხაზ აბაიშვილი**, **ზურაბ მაჭავარიანი** და **ლევან ხმელიძე** 14-ქულიანი ჩამორჩენა გააბათილეს, ხოლო დამამთავრებელ ეტაპზე მეტოქეზე გადამწყვეტი იერიში **ზურაბ თვარაძემ** მიიტანა. რუსთაველთა გამარჯვება სწორედ მისმა სამქულიანებმა განაპირობა.

რუბრიკას უძღვება **ირაკლი თაყაიძე**

ანალიტიკა
განათლება
მთავარი რედაქტორი:
მარიკა ჩიქოვანი

მისამართი: ტატილაშვილის №3 ტელ.: 95-80-23, 890 958023, 855 411668, 855 178027.
E-mail: axaliganatleba@gmail.com, ganatleba@mail.ru
რეგისტრაციის № 2/4-1609, ინფორმაციის ხელმოწერისთვის: 76096
გაზეთი რეგისტრირებულია დიდუბის რაიონის სასამართლოს მიერ.
რედაქციაში შემოსული ხელნაწერები არ რეცენზირდება და ავტორებს არ უპრუდდებათ.

რედაქციის რეკვიზიტები:
საპარტოველო ბანკი
ზ/კ 220101502,
ს/კ 202058735,
ა/ა 123631000